

**Paulina Gierczak**

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Witolda Gombrowicza w Ożarowie

ORCID 0009-0006-6528-2696

**Łukasz Romaniuk**

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Witolda Gombrowicza w Ożarowie

ORCID 0009-0000-7896-3972

## **Działalność Dyskusyjnego Klubu Książki w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy im. Witolda Gombrowicza w Ożarowie w latach 2017-2024**

### **Wprowadzenie**

Dyskusyjny Klub Książki [dalej: DKK] najprościej można zdefiniować jako grupę osób, które chcą się ze sobą spotykać w określonym miejscu i czasie, aby rozmawiać, dyskutować oraz wyrażać swoje opinie na temat przeczytanych książek i ich autorów. Ponadto jako grupa nieformalna DKK nie posiada osobowości prawnej, a jego organizatorem jest instytucja, przy której działa<sup>1</sup>.

Dyskusja to wymiana zdań na jakiś temat, wspólne roztrząsanie zagadnienia, prowadzące do wspólnych wniosków<sup>2</sup>. W praktyce, prócz dyskusji zwykłej, wyróżniamy również dyskusję moderowaną, kiedy osoba pełniąca rolę moderatora zachęca do wymiany poglądów, pilnując jednocześnie, by wszystko przebiegało zgodnie z ustalonymi z góry zasadami<sup>3</sup>.

Celem artykułu jest przybliżenie tematyki związanej z DKK w Polsce. Zamierzam autorów jest głównie ukazanie działalności DKK w Ożarowie w latach

---

<sup>1</sup> *Informator DKK*, <https://www.institutksiazki.pl/kluby-ksiazki,6,informator-dkk,10.html>, [dostęp: 10 stycznia 2025]; I. Krasińska, M. Olczak-Kardas, *Działalność promocyjna bibliotek publicznych na przykładzie województwa świętokrzyskiego*, w: *Koncepcje organizacji bibliotek*, pod red. M. Wojciechowskiej, Gdańsk 2012, s. 177.

<sup>2</sup> *Dyskusja*, w: *Popularny słownik języka polskiego*, red. nauk. B. Dunaj, Warszawa 2002, s. 115.

<sup>3</sup> *Dyskusja*, <https://szkoleniawpolsce.pl/slownik/dyskusja,77.html>, [dostęp: 5 lutego 2025].

2017-2024. Klub funkcjonuje przy Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy im. Witolda Gombrowicza w Ożarowie [dalej: BPMiG].

Główną metodą badawczą zastosowaną w artykule jest metoda analizy jakościowej zawartości samorządowego pisma społeczno-kulturalnego pt. „Ożarów”, analiza jakościowa zawartości przekazów internetowych oraz krytyczna analiza źródeł, a przede wszystkim *Kroniki Dyskusyjnego Klubu Książki w Ożarowie*. Ważna okazała się również metoda monograficzna, polegająca na dokładnej i wielowymiarowej analizie konkretnego zjawiska, wydarzenia, instytucji, osoby czy grupy społecznej<sup>4</sup>. W przypadku niniejszego artykułu będzie to grupa czytelnicza, jaką stanowi DKK działający przy BPMiG w Ożarowie. Zgromadzone materiały zostały w niniejszym artykule zaprezentowane w porządku chronologicznym.

### Idea, początki i rozwój Dyskusyjnych Klubów Książki w Polsce

Pierwsze DKK w Polsce zostały założone w kwietniu 2007 roku. Zaczęto wówczas szerzej wychodzić naprzeciw potrzebom czytelniczym, gdyż do tego czasu nie istniały takie miejsca, gdzie można by było porozmawiać o nowo przeczytanej książce. Inicjatorem oraz pomysłodawcą przedsięwzięcia był Instytut Książki w Krakowie, który do dziś służy wsparciem merytorycznym i finansowym w ramach wieloletniego projektu „Tu czytamy”, objętego patronatem Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego<sup>5</sup>. Projekt został przeszczepiony na polski grunt przez British Council<sup>6</sup> i jest odpowiednikiem brytyjskiego *reading clubs* – czytania, spotykania się oraz omawiania książek w grupie. W Wielkiej Brytanii kluby książki oraz grupy czytelnicze istnieją od 1926 roku i cieszą się dużym zainteresowaniem. Obecnie funkcjonują one przy bibliotekach, księgarniach, czy w szkołach oraz w radiu i telewizji<sup>7</sup>. Projekt „Tu czytamy” został poprzedzony cyklem prezentacji, przeprowadzonych przez Instytut Książki we współpracy z British Council jesienią 2006 roku. Przeprowadzone szkolenia dla bibliotekarzy z całej Polski miały na celu przedstawienie istoty tworzenia takich klubów przy swoich placówkach<sup>8</sup>. Ponadto DKK mają za zadanie aktywizować

<sup>4</sup> M. Krajewski, *O metodologii nauk i zasadach pisarstwa naukowego*, Płock 2020, s. 69-72.

<sup>5</sup> E. Kalinowska, *Moda na czytanie, czyli Dyskusyjne Kluby Książki w bibliotekach*, rozm. przepr. J. Chruścińska, „Dodatek do Poradnika Bibliotekarza” 2009, nr 10, s. 2, <https://wydawnictwo.sbp.pl/pdf/Dyskusyjne-Kluby-Ksiazki-w-Bibliotekach.pdf>, [dostęp: 28 lutego 2025].

<sup>6</sup> Na terenie Polski British Council działa od ponad 80 lat, realizując swoją misję na wielu polach: edukacji, finansowania stypendiów naukowych, promowania brytyjskiej kultury, realizowania projektów społecznych, zapewniania dostępu do egzaminów językowych i nauczania języka angielskiego. Zob. *Witamy w British Council*, <https://www.britishcouncil.pl/o-nas/historia> html, [dostęp: 10 stycznia 2025].

<sup>7</sup> *Dyskusyjne Kluby Książki w bibliotekach lokalnych*, <https://instytutksiazki.pl/aktualnosci,2,dyskusyjne-kluby-ksiazki-w-bibliotekach-lokalnych,3481.html>, [dostęp: 10 stycznia 2025].

<sup>8</sup> *Ruszyły Dyskusyjne Kluby Książki*, <https://instytutksiazki.pl/pl/aktualnosci,2,ruszyly-dyskusyjne-kluby-ksiazki,3269.html>, [dostęp: 10 stycznia 2025].

czytelników, aby mogli się spotykać i prowadzić wspólne rozmowy na temat wybranych książek<sup>9</sup>.

Instytut Książki opracował zasady: *Republika czytających ludzi, czyli informator programu Dyskusyjne Kluby Książki*. Zasady te określają m.in. model i charakter prowadzenia DKK. Informator zamieszczony jest na stronie Instytutu Książki, składa się z 9 punktów głównych i przypisanych do nich podpunktów. Część 1 przedstawia ideę DKK oraz wymienia strategiczne cele programu, którymi są: promocja kultury literackiej i czytelnictwa, ożywienie i integracja środowisk skupionych wokół bibliotek publicznych, zachęcenie do korzystania z bibliotek publicznych, inspirowanie bibliotekarzy do kreowania mody na czytanie oraz popularyzacja idei DKK w środowiskach do tej pory niezaangażowanych. W części 2 informator wymienia rodzaje DKK, określa wiek oraz rodzaj klubowiczów, charakter instytucji, przy której działa Klub, rodzaj omawianej literatury oraz sposoby jej poznawania. W 3 części szczegółowo opisane zostały zasady zakładania DKK. Część 4 zawiera podstawowe informacje na temat spotkań i ich liczby (co najmniej 6 w roku), organizatorów, członków, moderatorów, zasad dyskusji, a także praktyczne porady dla moderatorów. W części 5 informatora wskazane zostały korzyści z działania w sieci DKK. W części 6 omówiono zadania i obowiązki moderatora oraz instytucji, przy której działa DKK. Należą do nich przede wszystkim: zgłoszenie Klubu, wszelkie informacje o wprowadzonych zmianach oraz o jego likwidacji. W punkcie tym ujęta jest również sprawozdawczość, informacje o książkach, spotkaniach autorskich oraz inicjatywy i bieżąca działalność DKK. Część 7 określa zadania i obowiązki biblioteki wojewódzkiej oraz koordynatora wojewódzkiego. Z kolei w 8 części informatora wymienione są zadania i obowiązki Instytutu Książki. Ostatnia, 9 część zawiera informację o RODO w DKK<sup>10</sup>.

Działalność DKK w każdym województwie koordynowana jest przez wojewódzkie biblioteki publiczne. Ich zadaniem jest dostarczenie książek bibliotekom działającym w terenie oraz rozpowszechnianie przygotowanych przez Instytut Książki materiałów promocyjnych w postaci: plakatów, ulotek informacyjnych, zakładerek oraz naklejek z logo akcji. Instytut Książki realizuje również projekt pt. „Autor na Żądanie”, który umożliwia klubowiczom z całej Polski spotkania z autorami czy krytykami literackimi<sup>11</sup>.

Społeczny ruch na rzecz czytania książek – tak często określane są DKK – rozwija się w Polsce intensywnie. Przybywają nowe Kluby i osoby, które chcą do nich należeć. Obecnie w naszym kraju działa 1970 DKK (dane z końca 2024 roku), a w zajęciach czytelniczych uczestniczy 89 221 miłośników książki. Według Instytutu Książki 656 z nich to Kluby zrzeszające jedynie dzieci i młodzież. Na podstawie podziału terytorialnego kraju na typy gmin, liczba DKK przedstawia się następująco: w gminach wiejskich działa ich 633, w gminach miejsko-

<sup>9</sup> *Dyskusyjne Kluby Książki...*

<sup>10</sup> *Informator DKK...*

<sup>11</sup> *Ruszyły Dyskusyjne Kluby Książki...*

-wiejskich 527, a w miastach 810. W stosunku do 2023 roku najwięcej bo, aż o 43 zwiększyła się liczba DKK w miastach<sup>12</sup>.

Ze względu na jednostkę, przy której Kluby funkcjonują, znacząca ich liczba zlokalizowana jest i działa przy bibliotekach publicznych różnego typu, począwszy od placówek wojewódzkich po małe filie biblioteczne w miastach czy wsiach. Ich moderatorami w znacznej części są pracujący w tych placówkach bibliotekarze. Przy bibliotekach publicznych funkcjonują zarówno Kluby dla dorosłych, młodzieży oraz dzieci. W mniejszym stopniu DKK organizowane są w domach kultury, klasztorach oraz parafiach czy więzieniach. Związane jest to z finansowaniem spotkań, których koszty pokrywają w znacznej części jednostki założycielskie<sup>13</sup>.

### **Dyskusyjne Kluby Książki w województwie świętokrzyskim**

Pieczę nad DKK w województwie świętokrzyskim sprawuje Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza w Kielcach [dalej: WBP]. Koordynatorem wojewódzkim programu jest obecnie Małgorzata Winkler, która zajmuje się planowaniem, sprawozdawczością i pomocą merytoryczną w zakresie działania DKK. Ponadto organizuje seminaria, szkolenia i warsztaty dla moderatorów oraz spotkania z krytykami literackimi, autorami książek beletrystycznych, reportaży czy biografii. Na koniec 2024 roku na terenie województwa świętokrzyskiego działało 87 Klubów; 17 z nich przeznaczonych było dla dzieci i młodzieży. Pozostałe tworzyły osoby dorosłe, które stanowiły większość, bo ponad 80,5% ogółem działających Klubów w województwie. Do dyspozycji klubowiczów z terenu województwa znajduje się 1549 tytułów różnych powieści, biografii, reportaży, wspomnień autorów polskich i obcych. W 2024 roku w 697 klubowych spotkaniach uczestniczyło łącznie 6207 osób. Ponadto DKK w województwie świętokrzyskim zrzeszają 880 stałych członków. W ramach projektu „Autor na Żądanie” zorganizowano 31 spotkań autorskich, w których uczestniczyło 1425 osób<sup>14</sup>. Wśród wszystkich 18 beneficjentów programu dotacyjnego dla DKK z całej Polski, województwo świętokrzyskie plasuje się na 14 miejscu<sup>15</sup>.

---

<sup>12</sup> *Sprawozdanie DKK za rok 2024*, <https://instytutksiazki.bip.gov.pl/dyskusyjne-kluby-ksiazki/sprawozdanie-dkk-za-rok-2024.html>, [dostęp: 7 marca 2025]; *Sprawozdanie z działalności Instytutu Książki za rok 2023*, [Kraków 2023], s. 6, <http://bip.instytutksiazki.pl/wp-content/uploads/2024/05/Sprawozdanie-z-dzia%C5%82alnos%C5%81ci-IK-za-2023.pdf>, [dostęp: 28 lutego 2025].

<sup>13</sup> *Od Redaktora*, „Dodatek do Poradnika Bibliotekarza” 2009, nr 10, s. [1], <https://wydawnictwo.sbp.pl/pdf/Dyskusyjne-Kluby-Ksiazki-w-Bibliotekach.pdf>, [dostęp: 28 lutego 2025].

<sup>14</sup> *O projekcie DKK*, <https://www.wbp.kielce.pl/dkk/o-projekcie>, [dostęp: 1 lutego 2025].

<sup>15</sup> *Program dotacyjny dla DKK*, <https://instytutksiazki.pl/kluby-ksiazki,6,program-dotacyjny-dla-bibliotek-wojewodzkich,11.html>, [dostęp: 1 lutego 2025].

## Dyskusyjne Kluby Książki w powiecie opatowskim i w gminie Ożarów

Na obszarze powiatu opatowskiego, jednego z 13 w województwie świętokrzyskim, do którego administracyjnie należy Ożarów, znajduje się 5 DKK<sup>16</sup>, działających przy bibliotekach publicznych w: Baćkowicach, Opatowie, Ożarowie, Jakubowicach i Lasocinie<sup>17</sup>. Stanowi to 5,7% wszystkich Klubów w województwie świętokrzyskim. Kluby te zrzeszają osoby dorosłe. Należy dodać, że znaczna część, bo aż 3 DKK prowadzi swoje spotkania na terenie miasta i gminy Ożarów. Dwa Kluby działają przy filiach bibliotecznych w Jakubowicach oraz Lasocinie, a jeden w Ożarowie przy bibliotece głównej<sup>18</sup>.

DKK w Lasocinie powstał 6 maja 2013 roku z inicjatywy Janiny Gniaź – ówczesnej kierowniczkii filii. Pierwszą moderatorką była Katarzyna Tworek – bibliotekarka filii w Lasocinie. Jest to najdłużej działający klub czytelniczy na terenie gminy Ożarów. Od 2017 roku funkcję moderatorki pełni Ewa Grzesiak – kierowniczka filii bibliotecznej, której pomaga bibliotekarka Joanna Brzozowska. Klub w Lasocinie na koniec 2024 roku liczył 8 osób, w tym gronie znajdowało się 7 kobiet i mężczyzna. W 2018 roku Klub obchodził 5-lecie swojej działalności, a w czerwcu 2023 roku jubileusz 10-lecia. Klubowicze z Lasocina często biorą udział w wydarzeniach oraz imprezach organizowanych przez BPMiG w Ożarowie.

Z kolei DKK w Jakubowicach został założony 18 grudnia 2013 roku dzięki staraniom Barbary Sałapy – kierowniczkii tutejszej filii bibliotecznej, która pełni też funkcję moderatorki. Obecnie do Klubu należy 7 członkiń, które chętnie uczestniczą w spotkaniach autorskich. Ponadto biorą aktywny udział w wydarzeniach prowadzonych przez tutejszą placówkę biblioteczną i promują czytelnicstwo. W październiku 2023 roku DKK w Jakubowicach obchodził 10-lecie swojej działalności.

## Miasto Ożarów – wczoraj i dziś

Ożarów jest niewielkim miastem położonym we wschodniej części województwa świętokrzyskiego, w powiecie opatowskim, około 15 kilometrów na zachód od Wisły. Według danych z 31 grudnia 2024 roku liczył 4172 mieszkańców<sup>19</sup>.

<sup>16</sup> Stan na 31 grudnia 2024 roku.

<sup>17</sup> *Gdzie nas znaleźć*, <https://instytutksiazki.pl/kluby-ksiazki,6,gdzie-nas-znalezc,12.html>, [dostęp: 1 lutego 2025].

<sup>18</sup> Obliczenia własne na podstawie *Wykazu Dyskusyjnych Klubów Książki działających w województwie świętokrzyskim. Kluby DKK*, <https://www.wbp.kielce.pl/dkk/kluby>, [dostęp: 3 stycznia 2025].

<sup>19</sup> *Ożarów w liczbach (mapy, nieruchomości, GUS, noclegi, szkoły, atrakcje, regon, kody pocztowe, wypadki drogowe, wynagrodzenie)*, <https://www.polskawliczbach.pl/Ozarow>, [dostęp: 7 kwietnia 2025].

Ożarów został założony w 1569 roku przez Józefa Ożarowskiego na terenach wsi Wyszmontów. Prawa miejskie zostały mu nadane przez króla Zygmunta II Augusta<sup>20</sup>. Herbem Ożarowa jest herb szlachecki Rawa, którym pieczętował się m.in. ród hrabiów Ożarowskich. Począwszy od założenia miasta, poprzez czas wojen i okupacji, aż po dzieje najnowsze, Ożarów doczekał czasów względnej stabilizacji. Obecnie miasto posiada urząd miejski (obejmuje działaniem miasto i gminę Ożarów), posterunek policji, dwa ośrodki zdrowia (publiczny i prywatny), dwa zespoły szkół, przedszkole publiczne, Międzyzakładowy Klub Sportowy „Alit”, kryty basen, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Ożarowie im. Aleksandra Patkowskiego [dalej: MGOK], BPMiG, Ośrodek Pomocy Społecznej, domy seniora, oddziały banków, pocztę, kilkadziesiąt sklepów różnych branż i kilkadziesiąt mniejszych zakładów usługowych, działa Stowarzyszenie Kulturalne „Forum”. Wydawane jest tutaj samorządowe pismo społeczno-kulturalne „Ożarów”<sup>21</sup>.

Życie kulturalne w Ożarowie cały czas się rozwija. Przyczyniają się do tego interesujące walory krajoznawcze gminy, jej ciekawa przeszłość oraz lokalne tradycje. Jedną z instytucji, która jest organizatorem wielu imprez kulturalnych na terenie miasta i gminy Ożarów, jest MGOK. Do rozwoju kulturalnego mieszkańców przyczyniają się także zlokalizowane na terenie gminy szkoły. Imprezy kulturalne odbywają się tutaj przez cały rok, organizowane są zarówno w samym mieście, jak i w malowniczo położonych miejscowościach gminy. Imprezami takimi są np.: Dni Ożarowa, które promują muzykę klasyczną i współczesną, działalność teatralną, wokalną, tańce towarzyskie, wystawy rękodzieła, malarstwa, rzeźby, plenery artystyczne i wiele innych. Do kalendarza kulturalnego weszły także: dożynki miejskie i parafialne, plenery malarsko-rzeźbiarskie, festyny, na które przybywają mieszkańcy Ożarowa oraz ludzie z pobliskich miejscowości. Relacje z tych wydarzeń są zamieszczane na łamach pisma „Ożarów”<sup>22</sup>.

### **Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Witolda Gombrowicza w Ożarowie w przeszłości i obecnie**

Instytucją, która na terenie miasta i gminy pełni funkcje społeczne, zarówno badawcze jak i edukacyjne, kulturalne czy rekreacyjne jest BPMiG. Obecnie tworzą ją: biblioteka główna z siedzibą w mieście Ożarów oraz dwie filie, w Lasocinie i Jakubowicach. Wcześniej funkcjonowały jeszcze filie biblioteczne w Glinianach<sup>23</sup> i Wyszmontowie. Ożarowska księżnica powstała na mocy *Decretu z dnia 17 kwietnia 1946 r. o bibliotekach i opiece nad zbiorami bibliotecznymi*.

<sup>20</sup> Ożarów. *Dzieje miasta i gminy*, pod red. F. Kiryka, Kraków 2009, s. 76-77.

<sup>21</sup> J. Myjak, *W krainie białych skał i lessu. Monografia krajoznawcza miasta i gminy Ożarów*, Sandomierz 2005, s. 54-55.

<sup>22</sup> Ożarów *Urząd Miejski. Kultura i rozrywka*, [https://www.ozarow.pl/strona-139-kultura\\_i\\_rozrywka.html](https://www.ozarow.pl/strona-139-kultura_i_rozrywka.html), [dostęp: 31 stycznia 2025].

<sup>23</sup> Pisała o tej placówce Marianna Wąsik w pracy licencjackiej pt. *Rola biblioteki publicznej w środowisku wiejskim na przykładzie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy w Ożarowie – Filia*.

*nymi*. Rozpoczęła swoją działalność 4 listopada 1947 roku w jednym z pokoi w opuszczonym pożydowskim mieszkaniu przy ulicy Lubelskiej (obecna Mazurkiewicza). W tym czasie księgozbiór liczył 160 woluminów wydanych już po wojnie, o tematyce głównie politycznej, społecznej, a także literaturę piękną. Bibliotekę prowadziła Wiktoria Trzaska, po niej Filomena Szlichta, a przez kolejne 20 lat Olga Ziółkowska. Z początkiem lat 60. XX wieku siedzibę biblioteki przeniesiono do wynajmowanego lokalu przy ulicy Spacerowej<sup>24</sup>. W 1947 roku powstała jedna z filii biblioteki głównej. Filia ta znajduje się w Lasocinie<sup>25</sup>. Druga z filii bibliotecznych znajduje się w Jakubowicach i została utworzona w 1969 roku<sup>26</sup>. Obie filie prężnie działają do dnia dzisiejszego. W latach 1971-1977 funkcje kierownicze w bibliotece w Ożarowie pełniły: Telimena Cieszkowska, Alicja Kuprynowicz i Irena Jędrzejewska. W roku 1977 dyrektorką została Józefa Kwaśniak. W 1978 roku biblioteka główna została przeniesiona do widnych i przestronnych pomieszczeń na piętrze budynku remizy strażackiej przy ulicy Mazurkiewicza. Dzięki staraniom ówczesnej dyrektorki pozyskano większą powierzchnię lokalową, co pozwoliło na wyodrębnienie w 1979 roku oddziału dla dzieci, poprzez wydzielenie z ogólnego księgozbioru literatury dla dzieci i młodzieży. Kierowniczką nowo utworzonego oddziału została Czesława Ścisłowicz. W kolejnych latach trwała inwentaryzacja zbiorów, wprowadzanie osobnych inwentarzy wypożyczalni dla dorosłych oraz oddziału dla dzieci i młodzieży. Przełom lat 70. i 80. XX wieku zapoczątkował szybki rozwój placówki, wzrost czytelników, księgozbioru i liczby wypożyczeń. Na działalność BPMiG wpłynęła budowa Cementowni „Ożarów”<sup>27</sup>. Dzięki jej powstaniu wzrosła liczba mieszkańców, co wiązało się ze wzrostem liczby czytelników. Od 1990 roku ksiądnica w Ożarowie jest placówką samorządową, której źródłem utrzymania jest dotacja pochodząca z budżetu Miasta i Gminy Ożarów. Rok 1998 to rok cyfryzacji w BPMiG. Właśnie w tym czasie rozpoczęto pracę nad jej komputeryzacją i budową katalogu online. W tym samym roku BPMiG po raz kolejny została przeniesiona do nowego lokalu przy ulicy Spacerowej (kompleks administracyjno-kulturalny), gdzie działa do chwili obecnej. W 2002 roku prace nad tworzeniem katalogu komputerowego dobiegły końca. Dodać należy, że jest to jedna z pierwszych bibliotek w powiecie opatowskim i województwie świętokrzyskim, która rozpoczęła udostępnianie zbiorów z wykorzystaniem bibliotecznego oprogramowania informatycznego. Rok później utworzono dla czytelników i użytkowników stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu i katalogu książek. Zautomatyzowano obsługę czytelników, udostępnianie zbiorów i staty-

w *Glinianach w latach 1997-2009*, Kielce 2010. Informacje uzyskane od promotorki pracy dr hab. prof. UJK Izabeli Krasińskiej.

<sup>24</sup> 75 lat biblioteki, „Ożarów” 2022, nr 4, s. 21-22.

<sup>25</sup> Szerzej zob. J. Gniaz, *Lasocin wczoraj i dziś. Kronika*, Sandomierz 2011, s. 114-125.

<sup>26</sup> Pisała o niej Barbara Sałapa w pracy licencjackiej pt. *Działalność Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Ożarów na przykładzie Filii w Jakubowicach (1999-2009)*, Kielce 2010. Informacje uzyskane od promotorki pracy dr hab. prof. UJK Izabeli Krasińskiej.

<sup>27</sup> Zob. J. Myjak, *30 lat Ożarowskiej Cementowni*, Sandomierz 2008.

stykę wypożyczeń. W 2005 roku utworzono czytelní internetowá wyposaioná w 3 komputery otrzymane w ramach programu IKONKA. Rok 2007 przyniósł rozpoczęcie prac nad kodowaniem księgozbioru. Na ten rok przypada również jubileusz 60-lecia BPMiG. Z tej okazji ukazał się okolicznościowy folder oraz opracowano ekslibris upamiętniający to wydarzenie<sup>28</sup>.

Szczególnym rokiem dla biblioteki był rok 2014. Właśnie wtedy otrzymała ona patrona – Witolda Gombrowicza, którego rodzinne korzenie sięgają pobliskich Jakubowic. Uroczystego odsłonięcia tablicy pisarza z jego podobizną i cytatem „Być kimś to dowiadywać się nieustannie, kim się jest, a nie wiedzieć z góry” dokonała Rita Gombrowicz, wdowa po twórcy, kuratorka jego twórczości, pisarka i historyczka literatury francuskiej. Tablicę wykonał Józef Dąbrowski z pracowni artystycznej w Janikowie. Po dziś dzień zdobi ona mury biblioteczne. Uroczystość uświetniła Joanna Siedlecka, autorka książki *Jaśnie Panicz*, opowiadając o dawnych miejscach Gombrowicza. Prezes Stowarzyszenia Kulturalnego „Forum” Marcin Kwieciński wygłosił odczyt pt. *Dlaczego Gombrowicz?*, a przewodnicząca Rady Miejskiej Krystyna Wieczorek odczytała przyjętą 28 maja 2013 roku uchwałę o nadaniu księżnicy imienia Witolda Gombrowicza. Dyrektor WBP w Kielcach, Andrzej Dąbrowski pogratulował ożarowskiej bibliotece patrona. Gombrowicz wrócił symbolicznie do swego miejsca, do swych korzeni. W sali widowiskowej MGOK Andrzej Dąbrowski poprowadził rozmowę z Ritą Gombrowicz na temat twórczości jej męża<sup>29</sup>. Spotkaniu towarzyszyła prezentacja filmu dokumentalnego *Zabić Witolda* w reżyserii Agnieszki Herlich i Lucasa Trajtgartza, a także fragmenty spektaklu *Wspomnienia polskie* w reżyserii Miłkołaja Grabowskiego i w wykonaniu Jarosława Rabendy z Teatru Powszechnego im. Jana Kochanowskiego w Radomiu<sup>30</sup>.

Biblioteka w Ożarowie w roku 2022 obchodziła swój jubileusz – 75 lat działalności. Temu podniosłemu wydarzeniu towarzyszyli zaproszeni goście, m.in. władze gminy na czele z ówczesnym burmistrzem Marcinem Majcherem, samorządowcy, proboszcz parafii p.w. Św. Stanisława B. i M. w Ożarowie ks. kan. Jan Ziętarski, dyrektorzy i pracownicy bibliotek publicznych z województwa i regionu: Anna Godowska i Lidia Zielińska (Kielce), Danuta Szypulska (Opatów), Anna Czarnecka (Wojciechowice), Halina Jakóbczak (Zawichost), Ewa Cygan (Staszów), Wojciech Dumin (Sandomierz), przyjaciel biblioteki, czytelnik – Łukasz Rzepka, dyrektorzy i kierownicy instytucji samorządowych, przedstawiciele DKK, czytelnicy, emerytowane bibliotekarki oraz obecni pracownicy. Ówczesna dyrektorka Jolanta Banach przybliżyła historię, funkcjonowanie i ważne wydarzenia z działalności księżnicy.

Biblioteka w Ożarowie oprócz gromadzenia, opracowania i udostępniania księgozbioru zajmuje się również szeroką działalnością upowszechnieniową. Współpracuje z okolicznymi szkołami, przedszkolami, klubami seniora i Środo-

<sup>28</sup> J. Banach, *60 lat z książką*, „Ożarów” 2007, nr 5, s. 6-8.

<sup>29</sup> *Biblioteka ma patrona*, „Ożarów” 2014, nr 3, s. 13.

<sup>30</sup> *75 lat minęło*, <https://biblioteka.ozarow.pl/a,645,75-lat-minelo>, [dostęp: 3 lutego 2025].

wiskowym Domem Opieki w Ożarowie oraz z innymi jednostkami, działającymi na terenie miasta i gminy. Bierze udział w akcjach, takich jak: Narodowe Czytanie, Cała Polska Czyta Dzieciom, Żonkile, Tydzień Bibliotek, Noc Bibliotek, Pasowanie na Czytelnika, Biblio-lato, Ferie w bibliotece i innych imprezach o charakterze literackim i edukacyjnym. W BPMiG organizowane są konkursy, spotkania autorskie, cykliczne spotkania DKK oraz wystawy okolicznościowe mające na celu popularyzację czytelnictwa wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Bibliotekarze starają się wychodzić naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom wszystkich mieszkańców miasta i gminy.

W zbiorach BPMiG znajdują się książki (41 566 woluminów), czasopisma (14 tytułów), audiobooki (308 płyt CD), filmy (808 płyt DVD), gry planszowe (97 jednostek inwentarzowych) oraz dostęp do 12 kodów platformy EmpikGo<sup>31</sup>. Biblioteka współpracując ze Stowarzyszeniem „Larix”<sup>32</sup> udostępnia tzw. czytaki, czyli cyfrowe książki mówione, przeznaczone dla osób niewidomych i słabowidzących. Placówka z Ożarowa współpracuje z bibliotekami z całej Polski, dzięki czemu możliwa jest realizacja indywidualnych zamówień książek dla czytelników przez tzw. wypożyczalnię międzybiblioteczną; sprowadza dla czytelników tytuły, których nie posiada w swoich zbiorach. Ponadto świadczy usługi kserograficzne. Każdy czytelnik może korzystać z bezpłatnego dostępu do komputera i Internetu. Dla osób starszych prowadzona jest usługa „Książka na telefon”, mająca na celu zwiększenie dostępności do zbiorów bibliotecznych mieszkańcom Ożarowa i gminy. Wyposażenie biblioteki uzupełniono o trezor biblioteczny, czyli urządzenie do zwrotu książek. Dzięki temu urządzeniu czytelnicy mogą zwracać wypożyczone książki w dogodnym dla siebie czasie. Biblioteka posiada swoją stronę internetową (dostępną pod adresem: <https://biblioteka.ozarow.pl/>) oraz prowadzi profile na Facebooku i Instagramie. Dzięki temu na bieżąco informuje czytelników o prowadzonych działaniach, akcjach promocyjnych, nowościach książkowych oraz wszelkich aktualnościach i zmianach. Każdy odwiedzający stronę internetową może również przejrzeć katalog online biblioteki.

W celu zapewnienia dogodnego dostępu do księgozbioru mieszkańcom Ożarowa i okolic, BPMiG czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 17.00 oraz w co drugą sobotę miesiąca od godziny 7.00 do 15.00. W tym czasie wykwalifikowani bibliotekarze służą radą i pomocą swoim użytkownikom<sup>33</sup>.

<sup>31</sup> Stan na 31 grudnia 2024 roku.

<sup>32</sup> Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Larix” im. Henryka Ruszczyca funkcjonuje od 2003 roku w Warszawie. Stowarzyszenie założyły osoby niewidome i słabowidzące działające na rzecz swojego środowiska. Członkowie „Larix” początkowo zaangażowani byli w szereg inicjatyw, które wspierały osoby niewidome na rynku pracy oraz podnoszenia ich kwalifikacji w zakresie pracy z komputerem. Od 2007 roku Stowarzyszenie zaangażowało się w promocję czytelnictwa wśród osób niewidomych i słabowidzących. Do marca 2016 roku nagrało i bezpłatnie przekazało bibliotekom publicznym w Polsce 1153 książki twórców polskich i zagranicznych oraz kilkaset urządzeń do odtwarzania cyfrowej książki mówionej dla czytelników niewidomych. Szerzej zob. *Poznaj Stowarzyszenie „Larix”. O nas*, <http://stowarzyszenielarix.pl/o-nas/>, [dostęp: 1 marca 2025].

<sup>33</sup> J. Banach, *Pół wieku z książką*, „Ożarów” 1999, nr 1, s. 7.

## Dyskusyjny Klub Książki w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy im. Witolda Gombrowicza w Ożarowie

DKK w Ożarowie zapoczątkował swoją działalność 19 kwietnia 2007 roku w siedzibie miejscowego Stowarzyszenia Kulturalnego „Forum”. Wówczas na spotkaniu inauguracyjnym zebrała się grupa chętnych osób, aby porozmawiać o literaturze, skonfrontować swoje upodobania i gusta czytelnicze. Z dostępnego wykazu książek, który przedstawiła moderatorka, wybrano jedną autorstwa Hanny Krall *Król kier znów na wylocie*; termin kolejnego spotkania ustalono na 23 maja 2007 roku. Zorganizowano je już w siedzibie BPMiG. Kolejne spotkania DKK odbyły się 27 czerwca oraz 10 września. Podczas tych spotkań rozmawiano na temat książek amerykańskich autorek: Tracy Chevalier *Dziewczyna z perłą* i Jodie Picoult *Dziesiąty krąg*<sup>34</sup>. Niestety, z bliżej nieokreślonych przyczyn spotkania członków DKK zostały zawieszone, a w konsekwencji tego nastąpiła likwidacja Klubu. W BPMiG w Ożarowie nie zachowały się żadne dokumenty z tego okresu, chociażby dane o liczbie członków, dlatego trudno cokolwiek więcej powiedzieć na temat DKK z 2007 roku.

Reaktywacja DKK w BPMiG w Ożarowie nastąpiła 28 września 2017 roku z inicjatywy ówczesnej dyrektorki Jolanty Banach oraz przy znaczącym zaangażowaniu Pauliny Gierczak – nowo zatrudnionej bibliotekarki z wypożyczalni dla dorosłych. Członkiem może zostać każdy użytkownik BPMiG, niezależnie od wieku, płci, zainteresowań oraz tego, jak wiele i jak szybko czyta. Klubowicze wychodzą z założenia, że czerpać przyjemność z dyskusowania o literaturze można zawsze, nie tylko będąc jej znawcą, czy krytykiem. Podczas pierwszego, inauguracyjnego spotkania DKK uczestnicy poznali założenia i cele Klubu, opowiedzieli o swoich zainteresowaniach oraz nawykach czytelniczych, a także ustalili zasady, które obowiązywały podczas kolejnych spotkań. W komitecie założycielskim DKK znalazły się trzy uczestniczki inauguracyjnego spotkania z 2017 roku: Joanna Andryka, Sylwia Grudnik i Magdalena Kasperczyk. Pierwszymi moderatorkami Klubu były natomiast: Jolanta Banach i Paulina Gierczak. W trakcie tego spotkania ustalono, że podczas każdego kolejnego omawiane będą dwa tytuły różnych książek, a więc każdy z uczestników będzie otrzymywał komplet dwóch egzemplarzy. Informacja o reaktywacji DKK została zamieszczona w samorządowym społeczno-kulturalnym czasopiśmie „Ożarów”<sup>35</sup>. Miesiąc później uczestnicy zebrali się w siedzibie BPMiG na pierwszym spotkaniu z książką.

Kolejne spotkania zaowocowały wzrostem liczby członków. Na koniec 2017 roku odnotowano siedmiu stałych klubowiczów i dwie osoby spoza DKK, które uczestniczyły w spotkaniach oraz dwie moderatorki. W ciągu tak krótkiego czasu przeprowadzono trzy spotkania, na których dyskutowano o czterech pozycjach książkowych: Toni Morrison *Skóra*; Marquerite van Geldermalsen *Żona*

<sup>34</sup> DKK – Dyskusyjne Kluby Książki, <https://biblioteka.ozarow.pl/p,72,dyskusyjne-kluby-ksiazki>, [dostęp: 1 lutego 2025].

<sup>35</sup> DKK w Ożarowskiej Bibliotece – godzinami o książkach, „Ożarów” 2017, nr 3, s. 29.

*Beduina*; Paulo Coelho *Szpieg*; Majgull Axelsson *Lód i woda, woda i lód*. Zapoczątkowano wówczas tradycję podsumowywania minionego roku oraz wyboru najciekawszej książki omawianej w tym czasie. Wyłoniony tytuł, który w drodze głosowania wśród klubowiczów otrzyma największą liczbę głosów, zostaje uznany za książkę roku DKK. Tradycja ta przetrwała do chwili obecnej.

Pierwszą książką roku 2017 została *Żona Beduina* Marquerite van Geldermalsen. Jest to niezwykła historia pielęgniarki z Nowej Zelandii, która została żoną Muhammada, beduińskiego sprzedawcy pamiątek w legendarnej Petrze. Kobieta zamieszkała w liczącej dwa tysiące lat jaskini w skalnym zboczu i nauczyła się żyć jak Beduinka<sup>36</sup>. Dopełnieniem dyskusji na temat zwycięskiej książki okazały się wspomnienia dwóch członkiń DKK, które były na wycieczce w Petrze. Przyjemnie słuchało się wrażeń z odbytej przez nie podróży<sup>37</sup>.

Kolejny rok, 2018 przyniósł comiesięczne, regularne spotkania. Klub sukcesywnie powiększał się. Pod koniec roku liczył 11 stałych członków oraz dwie moderatorki. Omówiono 21 tytułów książek, a były to: Lisa Genova *Motyl*; Patrick Modiano *Perelka*; Wojciech Cejrowski *Wyspa na prerii*; Lisa Carey *Ląka nadziei*; Sharif Kader *Zaklinacz słów*; David Grossman *Wchodzi koń do baru*; Victoria Twead *U mnie zawsze świeci słońce*; Doris Lessing *Idealne matki*; Jane L. Resen *Dziewięć kobiet, jedna sukienka*; Swietłana Aleksijewicz *Czarnobylska modlitwa. Kronika przyszłości*; Shahrnush Parsipur *Kobiety bez mężczyzn*; Martin Sixsmith *Tajemnica Filomeny*; Sara Gruen *Woda dla słoni*; Kinga Dębska *Moje córki krowy*; Jakub Małecki *Rdza*; Ben Zion Wacholder *Wspomnienia*; Jacek Hugo-Bader *W rajskiej dolinie wśród zielska*; Robert Rient *Duchy Jeremiego*; Magdalena Knedler *Historia Adeli*; Elif Shafak *Araf*; Joanna Bator *Purezento*.

Tytułem 2018 roku, według członków DKK, został *Motyl* Lisy Genovy – debiutancka powieść amerykańskiej autorki. Pokazuje sedno człowieczeństwa, przemianę głównej bohaterki i walkę z chorobą Alzheimera. Wrażenia klubowiczów po lekturze *Motyła* były różne: od zachwyty, poprzez cudowną, pouczającą, życiową książkę, poruszającą, ale i szokującą, a nawet przerażającą. Jednak na zadane przez moderatorki pytanie czy warto czytać tego rodzaju książki klubowicze jednogłośnie stwierdzili, że warto, bo dzięki takiej lekturze można lepiej poznać ludzkie problemy i sytuacje oraz sposoby radzenia sobie z nimi, bo przecież nie da się uciec od realiów otaczającego świata<sup>38</sup>.

DKK oprócz swoich stałych spotkań bierze aktywny udział w podejmowanych przez BPMiG działaniach. Wszyscy członkowie to aktywni czytelnicy, regularnie wypożyczający książki i korzystający z oferty biblioteki. W marcu 2018 roku klubowicze mieli okazję uczestniczyć w spotkaniu z dziennikarką i publi-

<sup>36</sup> Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Witolda Gombrowicza w Ożarowie. *Dyskusja o książkach w bibliotece*, <https://biblioteka.ozarow.pl/index.php?c=article&id=153&print=1>, [dostęp: 24 marca 2025].

<sup>37</sup> *Kronika Dyskusyjnego Klubu Książki w Ożarowie* [mps w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy im. Witolda Gombrowicza w Ożarowie]. Szerzej zob. M. van Geldermalsen, *Żona Beduina*, Warszawa 2011.

<sup>38</sup> *Kronika....* Szerzej zob. L. Genova, *Motyl*, Poznań 2014.

cystką, prawnuczką Jarosława Iwaszkiewicza – Ludwiką Włodek. Jest ona autorką wspomnień *Pra. O rodzinie Iwaszkiewiczów czy relacji z podróży po Azji Centralnej Wystarczy przejść przez rzekę*. Spotkanie poświęcone było promocji wydanej w 2017 roku kolejnej jej książki – reportażu *Cztery sztandary, jeden adres. Historie ze Spisza*. Autorka podczas spotkania z czytelnikami i członkami DKK barwnie, ale zarazem żartobliwie opowiadała o różnych ciekawych zdarzeniach, które miały miejsce podczas pracy nad książką.

Kolejne wydarzenie zorganizowane przez BPMiG, w którym członkowie DKK wzięli aktywny udział, odbyło się 10 kwietnia 2018 roku. Książnicę odwiedził bowiem Leszek Szczasny, podróżnik, globtroter, fotograf i autor książki *Świat na wyciągnięcie ręki*; opowiadał uczestnikom spotkania o swej malowniczej podróży po Turcji<sup>39</sup>.

W maju 2018 roku bibliotekę odwiedził Tadeusz Chudecki, znany aktor i podróżnik. Jak sam podkreślił, podróżowanie jest jego chorobą, ale jak już ktoś ma na coś chorować, to życzy każdemu właśnie takiej choroby, bo dzięki niej można lepiej poznać samego siebie. Chudecki opowiadał ciekawe i zabawne anegdoty z podróży, których, jak się przyznał, odbył już ponad 140. Dodatkowym urozmaicheniem opowieści był pokaz slajdów z jego licznych wypraw<sup>40</sup>.

We wrześniu 2018 roku odbyło się wyjątkowe spotkanie DKK w Ożarowie. Oprócz omawianej jak co miesiąc lektury, goszczono w bibliotece uczestników i moderatorów DKK-ów z terenu gminy Ożarów, a stało się to za sprawą Łukasza Rzepki, redaktora tomu *Wspomnień Ben Ziona Wacholdera (1921-2011)*, czyli jednego z ocalałych w październiku 1942 roku ożarowskich Żydów. Łukasz Rzepka to Ożarowianin, doktorant Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Swoją prelekcję rozpoczął odpowiadając na pytanie, skąd zrodził się pomysł na powstanie pierwszego tomu serii *BOŻnica Biblioteka Ożarowa Żydowskiego*. Następnie przybliżył osobę autora wspomnień Ben Ziona Wacholdera. Klubowicze, bazując na tekście wspomnień zredagowanych przez Łukasza Rzepkę oraz historii zasłyszanych od swoich rodziców, bądź dziadków, podjęli z prelegentem ciekawą dyskusję o Ben Zionie Wacholderze, o obecności ludności żydowskiej w Ożarowie i jej losach<sup>41</sup>. Spotkanie to stanowiło przedpremierę promocji pierwszego tomu serii *BOŻnica Biblioteka Ożarowa Żydowskiego*<sup>42</sup>.

Miłośnicy literatury pięknej mieli również okazję uczestniczyć w spotkaniu autorskim z Jakubem Małeckim, które odbyło się 10 października 2018 roku. Małecki, dawniej urzędnik bankowy, a obecnie tłumacz literatury oraz pisarz

<sup>39</sup> *Pierwszy krok do orientu – spotkanie autorskie z Leszkiem Szczasnym*, „Ożarów” 2018, nr 2, s. 28.

<sup>40</sup> *Tadeusz Chudecki w Ożarowie*, „Ożarów” 2014, nr 2, s. 27.

<sup>41</sup> *Jesień w Bibliotece Publicznej*, „Ożarów” 2018, nr 4, s. 30-31.

<sup>42</sup> Autorem tomu 2 serii *BOŻnica Biblioteka Ożarowa Żydowskiego* pt. *Zapisani w księdze. Źródła do badań nad historią Ożarowskiego Sztetla*, cz. 1 (2022) jest Łukasz Rzepka. Tom 3 serii pt. *Ożarów. Wspomnienia o wymarłym żydowskim miasteczku* autorstwa Hillel Adler (1920-1996) ukazał się w 2023 roku. Zob. Katalog NUKAT, <https://katalog.nukat.edu.pl/cgi-bin/koha/opac-search.pl?q=an:17639014>, [dostęp: 1 marca 2025].

tw. młodego pokolenia jest autorem wielu opowiadań oraz powieści, m.in. bestsellerowych: *Rdzy*, *Dygotu* i *Śladów*, nominowanych do Nagrody Literackiej „Nike”. Autor chętnie udzielał odpowiedzi na pytania zadawane przez czytelników i członków DKK. Zapytany o konstrukcję *Rdzy* odparł, że „opisane wydarzenia celowo nie są chronologiczne, aby książka była niebanalna”<sup>43</sup>. Pisarz opowiedział również o swojej najnowszej powieści *Nikt nie idzie*, objaśnił znaczenie tytułu, który pierwotnie miał być zupełnie inny.

W dniu 13 listopada 2018 roku BPMiG w Ożarowie gościła reportażystę, dziennikarza i podróżnika Jacka Hugo-Badera. Jest on jednym z najbardziej cenionych w Polsce reportażystów, zajmujących się krajami byłego Związku Radzieckiego, gdzie spędził cztery lata. Na stałe współpracuje z „Gazetą Wyborczą”. W 2002 roku ukazał się zbiór *W rajskiej dolinie wśród zielska*, który był nominowany do Nagrody Literackiej „Nike”. W 2009 roku wydał relację z wyprawy z Moskwy do Władywostoku, zatytułowaną *Biała gorączka*<sup>44</sup>, która została nagrodzona „Bursztynowym Motylem”. Hugo-Bader opublikował również *Dzienniki kołymskie* oraz *Długi film o miłości. Powrót do Broad Peak*. Zapytany przez czytelników i klubowiczów skąd pomysł na reportaże, które opowiadają o dalszym życiu bohaterów sprzed lat, odparł:

Panie z Dyskusyjnych Klubów Książki sporo mi podpowiadają, *Audyt* tak powstał. One gdzieś powiedziały: Panie Jacku, Pan taki zwierzak jest, no idzie Pan do człowieka, wypruwa z niego flaki, opisuje sobie to, wykorzysta i porzuca i sobie idzie. A my byłobyśmy ciekawe co u tego człowieka, u tej bohaterki, u tego bohatera, u tych państwa, w tym mieście słyhać po dwudziestu paru latach<sup>45</sup>.

Spotkanie z Jackiem Hugo-Baderem odbyło się w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa, a sfinansowane zostało przez Instytut Książki. Współorganizatorem spotkania w Ożarowie była WBP w Kielcach.

Każdego roku BPMiG we współpracy z MGOK organizuje Narodowe Czytanie, coroczną akcję wspólnego czytania, do której przyłączyć się mogą wszystkie chętne osoby, placówki edukacyjne i kulturalne oraz instytucje publiczne, samorządowe i społeczne. Akcja Narodowego Czytania organizowana jest przez Prezydenta RP od 2012 roku. Zainicjowano ją wspólną lekturą *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza<sup>46</sup>. BPMiG w Ożarowie przyłączyła się do niej w roku 2016 lekturą *Quo Vadis* Henryka Sienkiewicza. Od 2018 roku w wydarzeniu udział biorą również członkowie DKK. Dnia 8 września 2018 roku na placu przed budynkiem BPMiG odczytano fragmenty *Przedwiośnia* Stefana Żeromskiego.

<sup>43</sup> *Kronika...*

<sup>44</sup> Szerzej zob. J. Miklas-Frankowski, *Opisuję świat z poziomu trotuaru. Strategia reporterska Jacka Hugo-Badera na przykładzie „Białej gorączki”*, „Naukowy Przegląd Dziennikarski” 2014, nr 4, s. 29-39.

<sup>45</sup> *Kronika...*

<sup>46</sup> *O projekcie*, <https://nck.pl/projekty-kulturalne/projekty/narodowe-czytanie/o-projekcie>, [dostęp: 7 marca 2025].

Rok 2018 miał szczególne znaczenie także dla DKK w Lasocinie. Klub obchodził wówczas 5-lecie istnienia, a członkowie z Ożarowa z chęcią włączyli się w rocznicowe obchody. Odwiedzili placówkę biblioteczną w pobliskim Lasocinie. Była to doskonała okazja do integracji i wymiany doświadczeń międzyklubowych<sup>47</sup>.

W 2019 roku DKK zyskał kolejnych dwóch członków. Ponadto do grupy moderatorów dołączył Łukasz Romaniuk, bibliotekarz pracujący w wypożyczalni dla dorosłych. Ustalono, że spotkania Klubu odbywać się będą w ostatni poniedziałek miesiąca. Podczas 10 spotkań omówiono 18 tytułów książek. Były to: Nina George *Lawendowy pokój*; Małgorzata Sobieszczańska *Drugi koniec świata*; Paweł Piotr Reszka *Diabeł i tabliczka czekolady*; Alice Munro *Kocha, lubi, szanuje...*; Jennifer Worth *Zawołajcie położną. Prawdziwa historia z londyńskiego East Endu lat pięćdziesiątych XX wieku*; Kamil Bałuk *Wszystkie dzieci Louisa*; Michael Cunningham *Nim zapadnie noc*; Karolina Bednarz *Kwiaty w pudełku. Japonia oczami kobiet*; Susan Faludi *W ciemni*; J.D. Vance *Elegia dla bidoków. Wspomnienia o rodzinie i kulturze w stanie krytycznym*; Wiesław Myśliwski *Ostatnie rozdanie*; Rebecca Otowa *W Japonii czyli W domu. Amerykanka w Kraju Kwitnącej Wiśni*; Kristin Hannah *Słowik*; Bernard Schlink *Lektor*; Wojciech Tochman *Pianie kogutów, płacz psów*; Richard Flanagan *Ścieżki Północy*; Anna Dziewit-Meller *Góra Tajget*; Marcelina Szumer-Brysz *Wróżąc z fusów. Reportaże z Turcji*.

Tradycyjnie wybrano książkę roku 2019. Została nią powieść Wiesława Myśliwskiego dwukrotnego laureata Nagrody „Nike” *Ostatnie rozdanie*. Jest ona intymną, pełną goryczy opowieścią mężczyzny, którego ani imienia ani nazwiska pisarz nie ujawnia czytelnikowi, chcąc podkreślić uniwersalność ludzkich losów i doświadczeń. Członkowie DKK zauważyli wątki biograficzne zawarte w powieści, np. dom głównego bohatera, w którym mieszkał wraz z matką. Swoim opisem bardzo przypomina rodzinny dom autora w Dwikozach<sup>48</sup>.

Na pierwsze w 2019 roku spotkanie DKK zaproszono kilku czytelników, aby podsumować konkurs na „Najaktywniejszego czytelnika 2018 roku”. Doceniono również najaktywniejszego czytelnika wśród klubowiczów, a został nim Edward Liwiński.

Rok 2019 przyniósł kolejną odsłonę Narodowego Czytania. Tym razem fragmenty polskich nowel 7 września zaprezentowali: Burmistrz Ożarowa, radne Rady Miejskiej, Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Edwarda Szyłki w Ożarowie [dalej: ZSO], Dyrektor MGOK, prezesi stowarzyszeń lokalnych, nauczyciele oraz uczniowie ze szkół z terenu miasta, bibliotekarze, harcerze z Drużyny Szarych Szeregów przy ZSO, młodzież, czytelnicy i sympatycy BPMiG, mieszkańcy miasta i okolic. Niezawodnie w wydarzeniu jako lektorzy

<sup>47</sup> 5 lat minęło... Jubileusz Dyskusyjnego Klubu Książki w Lasocinie, „Ożarów” 2018, nr 2, s. 29.

<sup>48</sup> *Kronika.... Szerzej zob. W. Myśliwski, Ostatnie rozdanie, Kraków 2013.*

udział wzięli członkowie DKK: Małgorzata Liwińska i Marcin Kwieciński. Klubowiczów nie zabrakło również wśród licznie zgromadzonej publiczności.

W ramach programu DKK w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Jana Długosza w Sandomierzu, 17 września 2019 roku, gościła Joanna Bator – pisarka, felietonistka, antropolożka kultury, doktor filozofii, była pracownica akademicka. Znana głównie ze swojej książki *Ciemno, prawie noc*, nagrodzonej Literacką Nagrodą „Nike” w 2013 roku. W spotkaniu wziął udział moderator DKK z Ożarowa Łukasz Romaniuk.

Na zaproszenie BPMiG w Ożarowie odpowiedziała natomiast Anna Jan-ko, poetka i pisarka, laureatka wielu literackich nagród. Autorka *Małej zagłady*, *Dziewczyny z zapalkami* czy *Pasji według św. Hanki* zapoznała klubowiczów i innych uczestników ze swoją twórczością podczas spotkania autorskiego 18 września 2019 roku. Współorganizatorem wydarzenia, które zostało sfinansowane przez Instytut Książki, a zorganizowane w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa oraz DKK była WBP w Kielcach<sup>49</sup>.

Rok 2019 zakończono spotkaniem z Sebastianem Bielakiem. Spotkanie nosiło tytuł: *The Last Frontier. Wyprawa życia na Alaskę*. Sebastian Bielak to z zamiłowania fotograf, przyrodnik i podróżnik – człowiek, który lubi obcować z dziką przyrodą oraz przebywać z dala od ludzkich siedzib, szuka wyciszenia i dystansu od coraz bardziej hałaśliwej cywilizacji. Podróżnik opowiadał o Alasce, gdzie spędził trzy miesiące. Uczestnicy spotkania, wśród których znaleźli się również członkowie DKK z Ożarowa, byli pod wielkim wrażeniem opowieści zaproszonego gościa.

Rok 2020 okazał się swoistym testem dla Klubu ze względu na pandemię COVID-19. W tym trudnym pandemicznym roku przeprowadzono 6 spotkań, na których omówiono 11 tytułów: Tara Conklin *Służąca*; David Foenkinos *Delikatność*; Olga Tokarczuk *Księgi Jakubowe*; Andrzej Nowak-Arczewski *Zmłuj się nad nami*; Ann Patchett *Stan zdumienia*; Jaume Cabré *Cień eunucha*; Marcin Wicha *Rzeczy, których nie wyrzuciłem*; Sarah Waters *Za ścianą*; Grażyna Jagielska *Miłość z kamienia. Życie z korespondentem wojennym*; Toni Morrison *Miłość*; Ayad Akhtar *Amerykański derwisz*. Liczba stałych członków Klubu wynosiła w tym roku 12 osób, a moderatorami niezmiennie byli: Jolanta Banach, Paulina Gierczak i Łukasz Romaniuk.

*Księgi Jakubowe* zostały uznane przez członków DKK w Ożarowie książką roku 2020. Książka laureatki Literackiej Nagrody Nobla za 2018 rok Olgi Tokarczuk, to powieść historyczna. Zdobyła wiele nagród, m.in. Nagrodę Literacką „Nike” (2015), Międzynarodową Nagrodę Literacką Samorządu Sztokholmu (2017), Nagrodę Laure-Bataillon dla najlepszej książki przełożonej na język francuski (2019). *Księgi Jakubowe* to podróż po XVIII-wiecznej Europie śladami Jakuba Franka. Powieść, pomimo imponującej objętości ponad 900 stron – jak zauważyli DKK-owicze – czyta się lekko, choć trzeba uważać na mnogość posta-

<sup>49</sup> Anna Janko w bibliotece, „Ożarów” 2019, nr 3, s. 38.

ci oraz wielowątkowość zdarzeń. Książka Olgi Tokarczuk wprowadza na drogę swoistego mistycyzmu i filozoficznych rozważań o sensie istnienia jednostki<sup>50</sup>.

Podróżnik, dziennikarz „Radia Dla Ciebie”, twórca bloga „Miejsce Za Miejscem”, ale przede wszystkim artysta – wokalista zespołu Plateau – Michał Szulim był gościem BPMiG w Ożarowie 25 lutego 2020 roku. Poza działalnością muzyczną Szulim uprawia pisarstwo podróżnicze. Podczas spotkania z wielką pasją opowiadał o Etiopii, gdzie przebywał wśród dzikich plemion<sup>51</sup>.

W roku 2020 święto literatury, jakim jest Narodowe Czytanie odbyło się w nieco inny sposób, ze względu na panującą w całym kraju pandemię. *Balladynę* Juliusza Słowackiego czytali zarówno dorośli, jak i młodzież. Na tle pięknej scenografii, oddającej klimat utworu, seniorzy, zaproszeni goście oraz członkinie DKK czytali wybrane fragmenty utworu, te bardziej znane i pamiętane z czasów szkolnych oraz te trochę zapomniane. Nagrano materiał z wydarzenia, który został zamieszczony w Internecie<sup>52</sup>.

Pod koniec września ogłoszono wyniki konkursu na „Najlepszy Dyskusyjny Klub Książki”, który został zorganizowany przez WBP w Kielcach. Wpłynęło wiele zgłoszeń, a komisja konkursowa powołana przez dyrektora księżnicy wyłoniła zwycięzcę. Pomimo krótkiej działalności Klub z Ożarowa zajął drugie miejsce w województwie świętokrzyskim<sup>53</sup>. Równie miła i niespodziewana wiadomość ogłoszona została w listopadzie przez Instytut Książki. Edward Liwiński, członek DKK w Ożarowie za recenzję książki *Lekarz wojenny. Chirurg na linii frontu* autorstwa Davida Notta także otrzymał nagrodę<sup>54</sup>. Wszystkie spotkania w roku 2020 odbyły się w warunkach reżimu sanitarnego, spowodowanego pandemią koronawirusa.

Rok 2021 przyniósł kolejne spotkania, obfitujące w literackie wrażenia. Odbyło się 8 spotkań i omówiono 16 tytułów: Shobha Rao *One płoną jaśniej*; Piotr Milewski *Planeta K. Pięć lat w japońskiej korporacji*; Diane Ackerman *Azyl. Historia inspirowana prawdziwymi wydarzeniami*; Barry Lopez *Arktyczne marzenia. Wyobrażenia i pragnienia w krajobrazie północy*; Kazuki Sakuraba *Czerwone dziewczyny. Legenda rodu Akakuchibów*; Marie Benedict *Pokojówka miliardera*; Tadeusz Słobodzianek *Nasza klasa*; Sara Donati *Złota godzina*; Majgull Axelsson *Ja nie jestem Miriam*; Igor T. Miecik *14:57 do Czyty. Reportaże z Rosji*; Szczepan Twardoch *Król*; Nadia Hashimi *Kiedy księżyc jest nisko. Odyseja odważnej Afganki, która ucieka z rodziną do lepszego świata*; Małgorzata Chmielewska *Dobro jako choroba zakaźna*; Michelle Cohen Corasanti *Drzewo*

<sup>50</sup> *Kronika....* Szerzej zob. O. Tokarczuk, *Księgi Jakubowe*, Kraków 2014.

<sup>51</sup> *Podróże po Afryce z Michałem Szulimem*, „Ożarów” 2020, nr 1, s. 24.

<sup>52</sup> J. Banach, *Narodowe Czytanie „Balladyny” Juliusza Słowackiego*, „Ożarów” 2020, nr 4, s. 47.

<sup>53</sup> *Kronika...*

<sup>54</sup> *Konkurs na recenzję – nagrody za listopad i grudzień 2020!*, <https://instytutksiazki.pl/aktualnosci,2,konkurs-na-recenzje-nagrody-za-listopad-i-grudzien-2020,6106.html>, [dostęp: 7 lutego 2025]; *Wyróżnienie miesiąca za recenzję książki*, „Ożarów” 2021, nr 1, s. 34-35.

*migdałowe*; Cezary Łazarewicz *Koronkowa robota. Sprawa Gorgonowej*; Mikołaj Buczak *Sobremesa. Spotkajmy się w Hiszpanii*.

Książką 2021 roku zostało *Drzewo migdałowe* autorstwa Michelle Cohen Corasanti. Opowiada ona o nienawiści, rządzy zemsty, ale również przebaczeniu, miłości i nadziei<sup>55</sup>. Do sięgnięcia po książkę najlepiej zachęcają słowa jednej z członkiń DKK z Ożarowa:

Rewelacyjna powieść dotycząca bardzo trudnych problemów w relacjach między narodami Izraela i Palestyny. Wprawdzie akcja książki osadzona jest w Palestynie, będącej areną trwającego do dzisiaj konfliktu między Żydami i Arabami, ale płynące z niej przesłanie jest uniwersalne i ponadczasowe<sup>56</sup>.

Podczas 10 odsłony Narodowego Czytania lekturą była komedia w trzech aktach Gabrieli Zapolskiej *Moralność pani Dulskiej*. Zapolska napisała ją jesienią 1906 roku. Dzieło bardzo szybko zdobyło popularność i jest uważane za jedno z najważniejszych osiągnięć twórczych Zapolskiej. Cechuje je komizm, bogactwo obserwacji obyczajowych, a zwłaszcza silna wymowa społeczna. Wśród lektorów nie zabrakło członków DKK w osobach: Elżbiety Sochackiej i Marcina Kwiecińskiego<sup>57</sup>.

Stawisko było celem pierwszej wycieczki DKK-owiczów z Ożarowa i Lasocina, zorganizowanej przez BPMiG. Ten integracyjny wyjazd odbył się na początku października 2021 roku. Stawisko to nazwa majątku ziemskiego, należącego w latach 1928-1980 do prozaika, eseisty i poety Jarosława Iwaszkiewicza. Obecnie jest to zabytkowa rezydencja oraz otaczający ją park. Obiekt znajduje się w Podkowie Leśnej niedaleko Warszawy i od 1980 roku mieści się tutaj Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów. Klubowicze mieli okazję zobaczyć zabytkowe pomieszczenia; zwiedzanie kustosz muzeum ubarwił licznymi opowieściami i anegdotami związanymi z życiem rodziny Iwaszkiewiczów, a następnie wysłuchali odczytu pt. *Anna i Jarosław Iwaszkiewiczowie sprawiedliwi wśród narodów świata*. W zorganizowanej do Stawiska wycieczce udział wzięła m.in. Anna Włodek – wnuczka Jarosława Iwaszkiewicza<sup>58</sup>.

W 2021 roku DKK w województwie świętokrzyskim obchodziły 15-lecie istnienia. 28 października WBP w Kielcach uczciła ten jubileusz spotkaniem, na które zaproszono moderatorki i moderatorów ze wszystkich Klubów działających na terenie województwa. Zaproszonych gości powitał dyrektor WBP. Małgorzata Winkler, koordynatorka DKK w województwie świętokrzyskim w okolicznościowej prezentacji zatytułowanej *O książkach przy kawie. 15 lat rozmów* przypomniała, przybliżyła i podsumowała to wszystko, co działo się w tym czasie w DKK. Jubileusz uczciła swoim przybyciem literaturoznawczyni i krytyczka literacka dr Anna Marchewka. Następnie odbyło się spotkanie autorskie z Jakubem Małeckim oraz spotkanie literacko-muzyczne z poetą, powieściopisarzem,

<sup>55</sup> Szerzej zob. M. Cohen Corasanti, *Drzewo migdałowe*, Kraków 2014.

<sup>56</sup> *Kronika...*

<sup>57</sup> *Narodowe Czytanie „Moralności Pani Dulskiej”*, „Ożarów” 2021, nr 4, s. 53.

<sup>58</sup> *Stawisko integruje DKK-owiczów*, „Ożarów” 2021, nr 4, s. 55.

dziennikarzem i wokalistą Marcinem Świetlickim oraz literaturoznawcą, autorem kryminałów Mariuszem Czubajem. W wydarzeniu uczestniczyli moderatorzy z Ożarowa i Lasocina: Jolanta Banach, Paulina Gierczak, Łukasz Romaniuk i Ewa Grzesiak.

Przełom października i listopada 2021 roku naznaczony został wyjazdowymi spotkaniami autorskimi, w których udział wzięli m.in. członkowie DKK z Ożarowa. Pierwszym było spotkanie zorganizowane 29 października przez WBP w Kielcach z Andrzejem Nowakiem-Arczewskim, który promował książkę swojego autorstwa pt. *Przykosa. Bohater z AK – zdrajca z UB. Śledztwo śladami „Redera”*<sup>59</sup>. Drugim literackim wydarzeniem było spotkanie z Danutą Augustyniak, autorką książki *30 lat za kratami. Osobista opowieść dyrektorki polskiego więzienia*. Odbyło się ono 2 listopada w filii bibliotecznej w Lasocinie<sup>60</sup>.

Ostatnim akcentem 2021 roku było spotkanie z Robertem Gondkiem – podróżnikiem, fotografem, a przede wszystkim miłośnikiem Afryki. 18 listopada w Ożarowie opowiadał o miejscach, które odwiedził (Zimbabwe i Malawi).

W 2022 roku miały miejsce kolejne wydarzenia i akcje promujące czytelnictwo oraz spotkania, w których uczestniczyli członkowie DKK z Ożarowa. W tym roku przeprowadzono 11 spotkań dyskusyjnych i omówiono 21 tytułów książek: Kristin Hannah *Firefly Lane*; Jessica Bruder *Nomadland. W drodze za pracą*; John Howard Griffin *Czarny jak ja*; Marek Harny *Wolontariuszka*; Raynor Winn *Słone ścieżki*; Mario Escobar *Kołysanka z Auschwitz*; Joanna Gierak-Onoszko *27 śmierci Toby’ego Obeda*; Anna Dziewit-Meller, Marcin Meller *Gaumardżos! Opowieści z Gruzji*; Hans Fallada *Co dalej, szary człowieku?*; Przemysław Senczuk *Czarna wołga. Kryminalna historia PRL*; Justyna Kopińska *Polska odwraca oczy*; Chima-manda Ngozi Adichie *Amerykaana*; Jung Chang *Dzikie łabędzie. Trzy córki Chin*; Joanna Lamparska *Złoty pociąg. Krótka historia szaleństwa*; Marcin Kydryński *Biel. Notatki z Afryki*; Barbara Wysoczańska *Naręczona nazisty*; Sabina Jakubowska *Akuszerki*; Szczepan Twardoch *Pokora*; Ann Patchett *Dom Holendrów*; Gerald Posner *Dzieci Hitlera. Jak żyć z piętnem ojca nazisty*; J.S. Margot *Mazel tow. Jak zostałam korepetytorką w domu ortodoksyjnych Żydów*.

Pośród przeczytanych książek w 2022 roku członkowie DKK wybrali ich zdaniem najlepszą – *Dzikie łabędzie. Trzy córki Chin* autorstwa Jung Chang. Książka jest zakazana w Chinach. Opowiada o trzech pokoleniach kobiet: babki urodzonej jeszcze w Cesarstwie Chińskim, matki wychowanej już w czasach Republiki Chińskiej i córki, której przypadło żyć w Chińskiej Republice Ludowej. Kobiety łączą więzy krwi i rodzinna miłość, a dzieli polityczna cenzura, okrucieństwa systemu i sposób podejścia do władzy. Każda z kobiet musi mierzyć się z problemami codzienności i zmagać się z hierarchicznym podporządkowaniem,

<sup>59</sup> Spotkanie w bibliotece w Kielcach, „Ożarów” 2021, nr 4, s. 57.

<sup>60</sup> Spotkanie autorskie z pplk Danutą Augustyniak w Filii bibliotecznej w Lasocinie, „Ożarów” 2021, nr 4, s. 55.

a nawet drżeć o życie, lecz nie traci nadziei na lepszą przyszłość<sup>61</sup>. Książka Jung Chang wywołała w klubowiczach ogromne wzruszenie. Stwierdzili, że znaleźli w niej mnóstwo cierpienia i bólu, ale lektura ich pochłonęła<sup>62</sup>.

W trakcie spotkań z książką zainicjowano również obchody Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego. 21 lutego 2022 roku członkowie DKK rozwiązywali quiz związany z gwarami występującymi na terenach Polski, rozszyfrowywali teksty wierszy napisanych gwarą kaszubską i śląską. Osoby uczestniczące w wydarzeniu poznały również znaczenie kilku „trudnych” słów występujących w języku polskim oraz kilku zwrotów ze współczesnego slangu młodzieżowego<sup>63</sup>. Natomiast w trakcie spotkania 21 marca, kiedy przypada Światowy Dzień Poezji, członkowie Klubu czytali wiersze ulubionych poetów, a także te, które napisali sami i odważyli się zaprezentować na forum grupy<sup>64</sup>.

Maj jest dla bibliotekarzy i bibliotek miesiącem bardzo ważnym, ponieważ właśnie w maju obchodzony jest Dzień Bibliotekarza oraz Tydzień Bibliotek. Wpisując się w te obchody, 19 maja 2022 roku rozstrzygnięto konkurs czytelnicy zorganizowany przez BPMiG pod hasłem „Przeczytam 52 książki w 52 tygodnie”, którego jednym z laureatów został członek DKK, wspomniany już Edward Liwiński. Ponadto 25 maja BPMiG wraz z MGOK zorganizowali spotkanie z Andrzejem Nowakiem-Arczewskim, dziennikarzem, publicystą i reporterem. Po prezentacji autora oraz jego dokonaniach twórczych rozpoczęła się dyskusja, którą poprowadzili prezes Stowarzyszenia Kulturalnego „Forum”, a jednocześnie członek DKK Marcin Kwieciński wraz z nauczycielem z Zespołu Szkół im. Marii Skłodowskiej-Curie w Ożarowie Januszem Czubą. Nowak-Arczewski pytany był o swoje książki: *My z palacu*, *Zmłuj się nad nami* oraz *Pseudonim Tarzan. Ścigany przez gestapo, NKWD, UB, Mossad*. W dyskusji udział wzięli m.in. członkowie DKK<sup>65</sup>. Wydarzeniem podsumowującym miesiąc maj było spotkanie z Joanną Grzymkowską-Podolak i Jarosławem Podolakiem, których zainteresowała kultura i sztuka Indii i opowiedzieli o tym podczas spotkania zorganizowanego przez BPMiG w Ożarowie. Spotkanie zatytułowane było *Zakochani w świecie. Indie*. Jak zwykle nie zabrakło członków DKK<sup>66</sup>.

Narodowe Czytanie, czyli akcja promująca kulturę żywego słowa, popularyzująca czytelnictwo i ważne dla polskiej kultury dzieła literackie odbyła się w roku 2022 w dniu 2 września. Lekturą były *Ballady i romanse* Adama Mickiewicza. Do udziału w wydarzeniu, jak co roku, przyłączyli się członkowie DKK z Ożarowa i Lasocina<sup>67</sup>.

<sup>61</sup> Chiński sposób na życie. Dzikie labędzie. Trzy córki Chin recenzja, <https://nakanapie.pl/recenzje/chinski-sposob-na-zycie-dzikie-labedzie-trzy-corki-chin>, [dostęp: 24 marca 2025].

<sup>62</sup> Kronika.... Szerzej zob. J. Chang, *Dzikie labędzie. Trzy córki Chin*, Kraków 2017.

<sup>63</sup> *Dzień Języka Ojczystego*, „Ożarów” 2022, nr 1, s. 22.

<sup>64</sup> *Spotkanie DKK i Światowy Dzień Poezji*, „Ożarów” 2022, nr 1, s. 22.

<sup>65</sup> *Spotkanie autorskie z Andrzejem Nowakiem-Arczewskim*, „Ożarów” 2022, nr 2, s. 34.

<sup>66</sup> *Zakochani w Świecie. Indie*, „Ożarów” 2022, nr 2, s. 34.

<sup>67</sup> *Kolejna edycja Narodowego Czytania w Ożarowie*, „Ożarów” 2022, nr 3, s. 32.

Dnia 24 października 2022 roku spotkanie DKK w Ożarowie było wyjątkowe. Świątowano jubileusz 5-lecia działalności Klubu. Zaproszono gości: burmistrza Marcina Majchera oraz moderatorki i klubowiczów z Jakubowic i Lasocina. Jubileusz był okazją do podsumowań, podziękowań oraz gratulacji. Wyróżnionym członkom DKK wręczono dyplomy oraz nagrody książkowe, natomiast wszyscy biorący udział w wydarzeniu otrzymali okolicznościowe upominki. Spotkanie było bardzo uroczyste, nie obyło się bez wspomnień, anegdot oraz jubileuszowego tortu<sup>68</sup>.

Preludium obchodów 75. rocznicy działalności BPMiG w Ożarowie było spotkanie z Aleksandrem (Alkiem) Rogozińskim, z zawodu dziennikarzem, ale z pasji autorem powieści kryminalnych i obyczajowych. Swoją osobą zaskarbił sympatię uczestników wydarzenia. Nie było to typowe spotkanie autorskie, ponieważ Rogoziński poprowadził swoisty występ literacko-stand-upowy, opowiadając o swojej twórczości, o bohaterach książek, pasjach i ogólnie o życiu. Uśmiech nie schodził z twarzy uczestników spotkania, wśród których nie zabrakło niezawodnych DKK-owiczów. Wzięli w nim udział m.in.: Jadwiga Karwacka, Wanda Golonka, Elżbieta Sochacka, Małgorzata Liwińska, Edward Liwiński i Joanna Andryka<sup>69</sup>.

Jubileusz 75-lecia BPMiG odbył się 9 grudnia 2022 roku. Zgromadził wielu gości, mieszkańców miasta i miłośników książki<sup>70</sup>. Nic dziwnego, aktywność tej instytucji jest duża, zbiory przybywają w dużym tempie, realizowane są różnorodne projekty, akcje, spotkania z autorami, konkursy. Biblioteka współpracuje też z lokalnymi instytucjami. Podczas uroczystości głos zabrano wielu zaproszonych gości. Wśród nich znalazł się Marcin Kwieciński z DKK i Ożarowskiej Akademii Seniora<sup>71</sup>.

W 2023 roku DKK liczył 13 członków i 3 moderatorów. Przeprowadzono 11 spotkań, podczas których omówiono 20 książek: Sally Rooney *Normalni ludzie*; Kristin Hannah *Prawdziwe kolory*; Jarosław Czechowicz *Winne*; Radek Rak *Baśń o węzowym sercu albo Wtóre słowo o Jakóbie Szeli*; John Boyne *Chłopiec na szczycie góry*; Brit Bennett *Moja znikająca połowa*; Tomás González *Trudne światło*; Marcin Kydryński *O wschodzie*; Julia Alvarez *Czas Motyli*; Ałbena Grabowska *Tam, gdzie urodził się Orfeusz*; Paweł Piotr Reszka *Białe płatki, złoty środek*; Toni Morrison *Najbardziej niebieskie oko*; Jakub Małecki *Nikt nie idzie*; Ludmiła Ulicka *Daniel Stain, tłumacz*; Marta Madejska *Aleja włókniarek*; Maria Nurowska *Dziesięć godzin*; Maciej Płaza *Golem*; Jacek Galiński *Kółko się pani urwało*; Nino Haratischwili *Coraz mniej światła*; Hillel Adler *Ożarów. Wspomnienia o wymarłym żydowskim miasteczku*.

<sup>68</sup> 5 lat Dyskusyjnego Klubu Książki w Ożarowie, „Ożarów” 2022, nr 4, s. 45.

<sup>69</sup> Jubileuszowe spotkanie z Alkiem Rogozińskim, „Ożarów” 2022, nr 4, s. 45.

<sup>70</sup> S. Krakowiak, Biblioteka w Ożarowie ma 75 lat. Było święto, „Echo Dnia” 2022, nr 292, s. 3.

<sup>71</sup> 75 lat biblioteki..., s. 21-22.

Książką 2023 roku członkowie DKK wybrali *Coraz mniej światła* Nino Haratischwili. Jest to opowieść o miłości aż do bólu, o walce z przeznaczeniem i o przyjaźni silniejszej niż śmierć. To historia gwałtownych przemian, wielkich nadziei oraz straconych szans. To również hołd złożony Gruzji, miastu Tbilisi i jego mieszkańcom<sup>72</sup>. Klubowiczom bardzo podobało się połączenie w książce czasów teraźniejszego i przeszłego. Z kolei jeśli chodzi o objętość, to uznali powieść za zbyt długą, przeładowaną niepotrzebnymi informacjami. Ponadto liczyli na więcej faktów z historii Tbilisi oraz Gruzji. Mimo to w jawnym głosowaniu książka zdobyła najwięcej pozytywnych opinii.

Z początkiem roku 2023 rozstrzygnięto konkurs *Czy znasz życie i mowę swych przodków?*, zainicjowany przez BPMiG w Ożarowie jeszcze w roku poprzednim. Konkurs odbył się pod honorowym patronatem ówczesnego burmistrza Marcina Majchera oraz Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi. Celem wydarzenia było: poznanie mowy, obyczajów i życia mieszkańców wsi, kultywowanie tradycji, nawiązanie międzypokoleniowych więzi, zainteresowanie młodego pokolenia życiem swych dziadków i pradiadków oraz sentymentalna podróż starszych pokoleń w czasy swojego dzieciństwa i młodości. Konkurs polegał na udzieleniu odpowiedzi na 19 pytań, które ułożył Marian Kwiecień – świętokrzyski regionalista i pasjonat kultury ludowej. Jednym z laureatów konkursu została Urszula Soboń z DKK w Ożarowie<sup>73</sup>.

Pierwszą inicjatywą podjętą 14 lutego 2023 roku był udział w bibliotecznej akcji „Randka w ciemno z książką”. Członkinie DKK Urszula Soboń i Halina Baranowska sfotografowały się w specjalnie przygotowanej przez bibliotekarzy foto budce, a także wypożyczyły opakowane książki w ciemno<sup>74</sup>.

W trakcie obchodów Tygodnia Bibliotek 11 maja 2023 roku DKK skorzystał z zaproszenia WBP w Kielcach i udał się na spotkanie ze znaną pisarką Ałbeną Grabowską, autorką ponad 20 książek, z których największą popularność zyskała saga *Stulecie Winnych*. Kolejnym punktem majowych obchodów Tygodnia Bibliotek w Ożarowie było spotkanie z Joanną Grzymkowską-Podolak i Jarosławem Podolakiem, które odbyło się 16 maja. Podolakowie są małżeństwem, jak sami określili operatorsko-dziennikarskim. W Ożarowie gościli po raz drugi<sup>75</sup>. W spotkaniu pt. *Zakochani w świecie. Oman* uczestniczyli m.in. członkowie DKK: Kinga Majcher, Małgorzata Liwińska i Edward Liwiński.

Wrzesień tradycyjnie rozpoczęła ogólnopolska akcja Narodowego Czytania. Lekturą, której fragmenty odczytano 9 września 2023 roku było *Nad Niemnem*

<sup>72</sup> *Coraz mniej światła*. Nino Haratischwili, <https://www.matras.pl/p/coraz-mniej-swiatla-nino-haratischwili-166952>, [dostęp: 24 marca 2025].

<sup>73</sup> *Rozstrzygnięcie konkursu „Czy znasz życie i mowę swych przodków?”*, „Ożarów” 2022, nr 4, s. 47.

<sup>74</sup> *Fotobudka i Randka w ciemno z książką*, „Ożarów” 2023, nr 1, s. 31.

<sup>75</sup> *Majowy Tydzień Bibliotek w Ożarowie*, „Ożarów” 2023, nr 2, s. 41-42.

Elizy Orzeszkowej. Wśród lektorów i publiczności znaleźli się także DKK-owicze z Ożarowa i Lasocina<sup>76</sup>.

Podczas jednego z dyskusyjnych spotkań, 25 września 2023 roku, odbyło się rozstrzygnięcie konkursu pod hasłem *Letnia sztuka pisania*, którego zwycięzcą został Edward Liwiński, aktywny czytelnik oraz członek DKK. Ten wakacyjny konkurs zorganizowany przez BPMiG miał na celu napisanie recenzji oraz wykonanie fotografii czytanej książki. Przygotowana przez Edwarda Liwińskiego recenzja książki pt. *Chamstwo* Kacpra Pobłockiego spełniła wszystkie założenia konkursowe<sup>77</sup>.

Kilku członków DKK wzięło czynny udział w promocji książki *Ożarów. Wspomnienia o wymarłym żydowskim miasteczku*. Odbyła się ona 28 października 2023 roku w siedzibie MGOK. Wybrane fragmenty książki czytali m.in. członkowie Klubu: Joanna Andryka oraz Marcin Kwieciński.

W dniu 8 listopada z czytelnikami i sympatykami księżnicy oraz mieszkańcami Ożarowa spotkała się autorka *Akuszerek* Sabina Jakubowska. Organizatorami spotkania była BPMiG w Ożarowie we współpracy z WBP w Kielcach. Zostało ono dofinansowane z środków Instytutu Książki, pochodzących z dotacji celowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Sabina Jakubowska okazała się osobą pełną charyzmy i poczucia humoru. Przybliżyła fabułę, strukturę i genezę powieści. Padło wiele pytań, na które z chęcią odpowiedziała. W spotkaniu udział wzięli m.in. członkowie DKK: Kinga Majcher, Wanda Golonka, Elżbieta Sochacka, Urszula Soboń, Joanna Andryka, Jadwiga Karwacka, Małgorzata Liwińska, Edward Liwiński oraz Mirosława Bęczkowska. Na spotkanie przybyły również moderatorki DKK z Jakubowie oraz Lasocina<sup>78</sup>.

Biblioteka oraz członkowie DKK zorganizowali dla mieszkańców miasta i wszystkich sympatyków poezji, wieczorek poświęcony Wisławie Szymborskiej, wybitnej poetce i laureatce Nagrody Nobla w dziedzinie literatury. Spotkanie odbyło się 28 listopada 2023 roku. Utwory Szymborskiej czytali: Małgorzata Liwińska *Widok z ziarnkiem piasku*; Łukasz Romaniuk *Dłoń*; Elżbieta Sochacka *Ludzie na moście*; Kinga Majcher *Cebula*; Edward Liwiński *Miłość szczęśliwa*; Joanna Andryka *Sto pociech*; Jadwiga Karwacka *Wielka liczba*; Jolanta Banach *Utopia*; Mirosława Bęczkowska *Niektórzy lubią poezję*; Jolanta Bożym-Słonie-wicz *Koniec i początek*; Urszula Soboń *Kot w pustym mieszkaniu*<sup>79</sup>.

W dniu 6 grudnia 2023 roku z inicjatywy BPMiG odbyło się spotkanie ze znakomitą aktorką teatralną, filmową i estradową znaną m.in. z roli Jagny w *Chłopach* – Emilią Krakowską<sup>80</sup>, która opowiadała o swojej wieloletniej działalności artystycznej<sup>81</sup>. Po oficjalnym spotkaniu był czas na zdjęcia, autografy

<sup>76</sup> A. Nowak, *Narodowe Czytanie 2023 „Nad Niemnem” w Ożarowie*, „Ożarów” 2023, nr 3, s. 48-49.

<sup>77</sup> *Letnia sztuka pisania*, „Ożarów” 2023, nr 3, s. 49-50.

<sup>78</sup> *Spotkanie autorskie z Sabiną Jakubowską*, „Ożarów” 2023, nr 4, s. 45-46.

<sup>79</sup> *O Szymborskiej słów kilka...*, „Ożarów” 2023, nr 4, s. 44-45.

<sup>80</sup> *Spotkanie z aktorką Emilią Krakowską*, „Gazeta Ostrowiecka” 2023, nr 50, s. 16.

<sup>81</sup> S. Krakowiak, *Wspomnienia i anegdoty*, „Echo Dnia” 2023, nr 291, s. 6.

i rozmowy z bohaterką wieczoru. DKK, który tego dnia reprezentowali: Jaonna Andryka, Mirosława Bęczkowska, Małgorzata Liwińska, Edward Liwiński, Marcin Kwieciński oraz Elżbieta Sochacka upamiętnił wizytę Emilii Krakowskiej w Ożarowie wspólną fotografią z aktorką<sup>82</sup>.

W dniu 21 marca 2024 roku BPMiG oraz członkowie DKK zorganizowali dla mieszkańców miasta i sympatyków księżnicy spotkanie literacko-muzyczne, poświęcone Witoldowi Gombrowiczowi i jego *Dziennikom*. Senat Rzeczypospolitej Polskiej ustanowił bowiem rok 2024 Rokiem Witolda Gombrowicza, Czesława Miłosza, Władysława Żamoyskiego i Wincentego Witosa. Upamiętnienie Gombrowicza związane było ze 120. rocznicą jego urodzin. Wspomagając się przygotowaną prezentacją, przybliżono zebranym życie Gombrowicza, jego twórczość, miejsca związane z jego osobą oraz rodziną. Rita Gombrowicz w odsłuchanym wywiadzie opowiedziała uczestnikom o swoim wspólnym życiu z Witoldem. Członkowie DKK oraz zaproszeni goście uświetnili wieczór czytając fragmenty *Dzienników* pisarza. Lektorami byli: Kinga Majcher, Mirosława Bęczkowska, Jadwiga Karwacka, Urszula Soboń, Elżbieta Sochacka, Joanna Andryka, Helena Kwiatkowska, Małgorzata Liwińska z DKK oraz Agnieszka Bednaruk nauczycielka z ZSO w Ożarowie. Po części literackiej wysłuchano koncertu Tomasza Drabiny TANGREEN. Uczestnicy usłyszeli porywające do tańca, zmysłowe i pełne emocji dźwięki akordeonu. Ponadto mogli podziwiać pokaz tanga oraz posłuchać piosenki Jerzego Petersburskiego *Ta ostatnia niedziela* oraz tanga *La Cumparsita*. Pomysłodawcą spotkania był dyrektor WBP w Kielcach Andrzej Dąbrowski. Wydarzenie to zainaugurowało Rok Gombrowiczowski<sup>83</sup>.

Na zaproszenie BPMiG, 20 maja 2024 roku, przyjechał dziennikarz muzyczny, podróżnik i fotograf Marcin Kydryński, który zabrał uczestników spotkania we wspaniałą, wirtualną podróż po Afryce i Kubie, dzięki przedstawionym prezentacjom fotograficznym. Podczas spotkania padło wiele interesujących pytań. W wydarzeniu uczestniczył także burmistrz Piotr Ślęzak. Nie zabrakło członków DKK: Marcina Kwiecińskiego, Wandy Golonki, Małgorzaty Liwińskiej, Edwarda Liwińskiego, Elżbiety Sochackiej, Jadwigi Karwackiej oraz Heleny Kwiatkowskiej<sup>84</sup>.

Dnia 6 września 2024 roku BPMiG oraz MGOK poprowadzili XIII już edycję Narodowego Czytania. Lekturą „obowiązkową” był *Kordian* Juliusza Słowackiego. W czytaniu przygotowanych fragmentów *Kordiana* udział wzięły m.in. członkinie DKK: Małgorzata Liwińska i Jolanta Banach. Organizatorzy zadbał o odpowiednią scenografię i oprawę muzyczną, co jeszcze bardziej uatrakcyjniło wydarzenie. Wszystkim lektorom bibliotekarze wręczyli symboliczne upominki,

<sup>82</sup> *Uroczne spotkanie z Emilią Krakowską*, „Ożarów” 2023, nr 4, s. 46.

<sup>83</sup> *Czytamy Dzienniki Witolda Gombrowicza*, „Ożarów” 2024, nr 1, s. 42; A. Kruszyńska, M. Szukała, *Senat ustanowił rok 2024 Rokiem Witolda Gombrowicza i Czesława Miłosza*, <https://instytutksiazki.pl/aktualnosci,2,senat-ustanowil-rok-2024-rokiem-witolda-gombrowicza-i-czeslaw-milosza,9790.html>, [dostęp: 3 marca 2025].

<sup>84</sup> *Spotkanie z Marcinem Kydryńskim w Ożarowie*, „Ożarów” 2024, nr 2, s. 51.

dziękując za udział w wydarzeniu, a każdy przyniesiony egzemplarz *Kordiana* został ostemplowany pamiątkową pieczęcią.

W Sandomierzu 21 września 2024 roku odbyła się druga edycja Festiwalu Literackiego *Fakt. Biografia. Dokument*. Przez dwa dni uczestnicy mieli okazję brać udział w licznych spotkaniach autorskich, warsztatach oraz dyskusjach literackich. Festiwal zorganizowany w 2024 roku był poświęcony Witoldowi Gombrowiczowi z okazji 120. rocznicy urodzin twórcy. Zadeedykowano pisarzowi specjalną wystawę. Impreza zgromadziła wielu miłośników literatury. Festiwal uświetnił koncert poetycko-muzyczny Michała Zapały z zespołem Zmiana Czasu. Odbyła się również biesiada literacka, podczas której goście mogli swobodnie rozmawiać z autorami. Inicjatorem Festiwalu był Andrzej Nowak-Arczewski, a całość wydarzenia zorganizowano we współpracy z Warszawskim Klubem Przyjaciół Ziemi Kieleckiej. Udział w Festiwalu Literackim wzięli również członkowie DKK z Ożarowa: Jolanta Banach, Joanna Andryka i Marcin Kwieciński oraz moderator Łukasz Romaniuk<sup>85</sup>.

Na koniec 2024 roku DKK w Ożarowie liczył 13 stałych członków i byli to: Joanna Andryka, Jolanta Banach, Halina Baranowska, Mirosława Bęczkowska, Wanda Golonka, Jadwiga Karwacka, Helena Kwiatkowska, Marcin Kwieciński, Małgorzata Liwińska, Edward Liwiński, Kinga Majcher, Urszula Soboń i Elżbieta Sochacka. Ponadto w niektórych spotkaniach uczestniczyła Alicja Machała-Gębicka, pełniąca obowiązki dyrektorki BPMiG, jako uczestniczka spoza Klubu. Rolę moderatorów pełnią: Paulina Gierczak i Łukasz Romaniuk.

W 2024 roku DKK spotkał się 11 razy, a podczas tych spotkań omówiono 21 książek: Min Jin Lee *Pachinko*; Maria Nurowska *Mój przyjaciel zdrajca*; Paulina Józwick *Strupki*; Jean Sasson *Wybór Jasminy. Prawdziwa opowieść o niewolnicy, która wywalczyła sobie życie*; Witold Gombrowicz *Dziennik 1953-1969*; Kristin Hannah *Jedyna z archipelagu*; Jolanta Krysowata *Skrzydło anioła. Historia tajnego ośrodka dla koreańskich sierot*; Rei Kimura *Motyl na wietrze*; Wiesław Łuka *Nie oświadczam się*; Anna Goc *Głusza*; Magdalena Majcher *Doktórka od familoków*; Kazuo Ishiguro *Pogrzebany olbrzym*; Aline Ohanesian *Dziedzictwo Orchana*; Jarosław Molenda *Profesor i cyjanek*; Aleksandra Wojtaszek *Fjaka. Sezon na Chorwację*; Walter Tevis *Gambit królowej*; Tomasz Wandzel *Chłopiec, który przeżył Auschwitz. Historia prawdziwa*; Kira Gałczyńska *Nie gościę tej lampy przy drzwiach... Przesiane przez pamięć*; Sofi Oksanen *Psi park*; Katarzyna Zyskowska *Nocami krzyczą sarny*; Eustachy Ryłski *Jadąc*.

Spośród tych wymienionych powyżej, wybrano jedną, która została książką roku 2024 w opinii DKK. Była to książka Katarzyny Zyskowskiej *Nocami krzyczą sarny*. Opowiada o losach trzech kobiet (Marii, Mereike i Marianny), które poznały smak przemocy, gwałtu i przez lata milczały. To również historia o tym, jak traumy z dzieciństwa kładą się cieniem na całym dorosłym życiu, a odkry-

<sup>85</sup> Festiwal Literatury. Fakt, biografia, dokument 2024 w Sandomierzu. Zobacz zdjęcia, <https://sandomierz.naszemiasto.pl/festiwal-literatury-fakt-biografia-dokument-2024-w/ar/c13-9801279>, [dostęp: 12 stycznia 2025].

wanie niewygodnych faktów na temat swojej rodziny oraz rozliczenie się z przeszłością jest trudne, a czasami wręcz niemożliwe. Książka trzyma w napięciu do ostatniej strony i zaskakuje rozwiązaniem<sup>86</sup>.

## Podsumowanie

Na przestrzeni 8 lat działalności DKK w Ożarowie, przy wspólnym dyskusyjnym stole jego członkowie spotkali się 71 razy i omówili 132 tytuły książek. Członkowie DKK przychodzą na spotkania do BPMiG w Ożarowie średnio raz w miesiącu, starannie przygotowani do dyskusji. Do Klubu należy obecnie 13 stałych członków oraz dwóch moderatorów. W spotkaniach uczestniczą również osoby spoza Klubu. W trakcie spotkań DKK rozmawia się nie tylko o książkach, ale też o życiowych doświadczeniach, minionych wydarzeniach oraz tych, które są dopiero planowane. Dla niektórych spotkanie wiąże się z możliwością tzw. „wyjścia między ludzi”. Ożarowscy DKK-owicze biorą czynny udział w życiu kulturalnym oraz społecznym miasta i gminy. Aktywnie uczestniczą w wydarzeniach inicjowanych przez księżnicę, takich jak Narodowe Czytanie, spotkania autorskie, konkursy literackie i inne. Sam Klub również podejmuje inicjatywy promujące literaturę i czytelnictwo, poprzez organizację wieczorów poezji lub głośne czytanie fragmentów dzieł literackich. Integruje się z innymi klubami czytelnickimi uczestnicząc w festiwalach literatury, wycieczkach, wyjazdowych spotkaniach autorskich bądź jubileuszach.

## Bibliografia:

- Anna Janko w bibliotece, „Ożarów” 2019, nr 3, s. 38.  
Banach Jolanta, *Narodowe Czytanie „Balladyny” Juliusza Słowackiego*, „Ożarów” 2020, nr 4, s. 47.  
Banach Jolanta, *Pół wieku z książką*, „Ożarów” 1999, nr 1, s. 7.  
Banach Jolanta, *60 lat z książką*, „Ożarów” 2007, nr 5, s. 6-8.  
*Biblioteka ma patrona*, „Ożarów” 2014, nr 3, s. 13.  
*Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Witolda Gombrowicza w Ożarowie. Dyskusja o książkach w bibliotece*, <https://biblioteka.ozarow.pl/index.php?c=article&id=153&print=1>.  
Chang Jung, *Dzikie łabędzie. Trzy córki Chin*, Kraków 2017.  
*Chiński sposób na życie. Dzikie łabędzie. Trzy córki Chin recenzja*, <https://nakanapie.pl/recenzje/chinski-sposob-na-zycie-dzikie-labedzie-trzy-corki-chin>.  
Cohen Corasanti Michelle, *Drzewo migdałowe*, Kraków 2014.  
*Coraz mniej światła. Nino Haratischwili*, <https://www.matras.pl/p/coraz-mniej-swiatla-nino-haratischwili-166952>.  
*Czytamy Dzienniki Witolda Gombrowicza*, „Ożarów” 2024, nr 1, s. 42.  
DKK – *Dyskusyjne Kluby Książki*, <https://biblioteka.ozarow.pl/p,72,dyskusyjne-kluby-ksiazki>.  
*DKK w Ożarowskiej Bibliotece – godzinami o książkach*, „Ożarów” 2017, nr 3, s. 29.  
*Dyskusja*, <https://szkoleniawpolsce.pl/slownik/dyskusja,77.html>.

<sup>86</sup> *Kronika.... Szerzej zob. K. Zyskowska, Nocami krzyczą sarny*, Kraków 2023.

- Dyskusja*, w: *Popularny słownik języka polskiego*, red. nauk. Bogusław Dunaj, Warszawa 2002, s. 115.
- Dyskusyjne Kluby Książki w bibliotekach lokalnych*, <https://instytutksiazki.pl/aktualnosci,2,dyskusyjne-kluby-ksiazki-w-bibliotekach-lokalnych,3481.html>.
- Dzień Języka Ojczystego*, „Ożarów” 2022, nr 1, s. 22.
- Festiwal Literatury. Fakt, biografia, dokument 2024 w Sandomierzu. Zobacz zdjęcia*, <https://sandomierz.naszemiasto.pl/festiwal-literury-fakt-biografia-dokument-2024-w/ar/c13-9801279>.
- Fotobudka i Randka w ciemno z książką*, „Ożarów” 2023, nr 1, s. 31.
- Gdzie nas znaleźć*, <https://instytutksiazki.pl/kluby-ksiazki,6,gdzie-nas-znalezc,12.html>.
- Geldermalsen Marguerite van, *Żona Beduina*, Warszawa 2011.
- Genova Lisa, *Motyl*, Poznań 2014.
- Gniaź Janina, *Lasocin wczoraj i dziś. Kronika*, Sandomierz 2011.
- Haratischwili Nino, *Coraz mniej światła*, Kraków 2022.
- Informator DKK*, <https://www.instytutksiazki.pl/kluby-ksiazki,6,informator-dkk,10.html>.
- Jesień w Bibliotece Publicznej*, „Ożarów” 2018, nr 4, s. 30-31.
- Jubileuszowe spotkanie z Alkiem Rogozińskim*, „Ożarów” 2022, nr 4, s. 45.
- Kalinowska Elżbieta, *Moda na czytanie, czyli Dyskusyjne Kluby Książki w bibliotekach*, rozm. przepr. Jadwiga Chruścińska, „Dodatek do Poradnika Bibliotekarza” 2009, nr 10, s. 2-4, <https://wydawnictwo.sbp.pl/pdf/Dyskusyjne-Kluby-Ksiazki-w-Bibliotekach.pdf>.
- Katalog NUKAT, <https://katalog.nukat.edu.pl/cgi-bin/koha/opac-search.pl?q=an:17639014>.
- Kluby DKK*, <https://www.wbp.kielce.pl/dkk/kluby>.
- Kolejna edycja Narodowego Czytania w Ożarowie*, „Ożarów” 2022, nr 3, s. 32.
- Konkurs na recenzję – nagrody za listopad i grudzień 2020!*, <https://instytutksiazki.pl/aktualnosci,2,konkurs-na-recenzje-nagrody-za-listopad-i-grudzien-2020,6106.html>.
- Krajewski Mirosław, *O metodologii nauk i zasadach pisarstwa naukowego*, Płock 2020.
- Krakiwiak Sandra, *Biblioteka w Ożarowie ma 75 lat. Było święto*, „Echo Dnia” 2022, nr 292, s. 3.
- Krakiwiak Sandra, *Wspomnienia i anegdoty*, „Echo Dnia” 2023, nr 291, s. 6.
- Kraśńska Izabela, Olczak-Kardas Monika, *Działalność promocyjna bibliotek publicznych na przykładzie województwa świętokrzyskiego*, w: *Koncepcje organizacji bibliotek*, pod red. Mai Wojciechowskiej, Gdańsk 2012, s. 169-188.
- Kronika Dyskusyjnego Klubu Książki w Ożarowie* [mps w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy im. Witolda Gombrowicza w Ożarowie].
- Kruszyńska Anna, Szukała Michał, *Senat ustanowił rok 2024 Rokiem Witolda Gombrowicza i Czesława Miłosza*, <https://instytutksiazki.pl/aktualnosci,2,senat-ustanowil-rok-2024-rokiem-witolda-gombrowicza-i-czeslawa-milosza,9790.html>.
- Letnia sztuka pisanie*, „Ożarów” 2023, nr 3, s. 49-50.
- Majowy Tydzień Bibliotek w Ożarowie*, „Ożarów” 2023, nr 2, s. 41-42.
- Miklas-Frankowski Jan, *Opisuję świat z poziomu trotuaru. Strategia reporterska Jacka Hugo-Badera na przykładzie „Białej gorączki”*, „Naukowy Przegląd Dziennikarski” 2014, nr 4, s. 29-39.
- Myjak Józef, *30 lat Ożarowskiej Cementowni*, Sandomierz 2008.

- Myjak Józef, *W krainie białych skał i lessu. Monografia krajoznawcza miasta i gminy Ożarów*, Sandomierz 2005.
- Myśliwski Wiesław, *Ostatnie rozdanie*, Kraków 2013.
- Narodowe Czytanie „Moralności Pani Dulskiej”, „Ożarów” 2021, nr 4, s. 53.
- Nowak Andrzej, *Narodowe Czytanie 2023 „Nad Niemnem” w Ożarowie*, „Ożarów” 2023, nr 3, s. 48-49.
- O projekcie*, <https://nck.pl/projekty-kulturalne/projekty/narodowe-czytanie/o-projekcie>.
- O projekcie DKK*, <https://www.wbp.kielce.pl/dkk/o-projekcie>.
- O Szyborskiej słów kilka...*, „Ożarów” 2023, nr 4, s. 44-45.
- Od Redaktora*, „Dodatek do Poradnika Bibliotekarza” 2009, nr 10, s. [1], <https://wydawnictwo.sbp.pl/pdf/Dyskusyjne-Kluby-Ksiazki-w-Bibliotekach.pdf>.
- Ożarów. *Dzieje miasta i gminy*, pod red. Feliksa Kiryka, Kraków 2009.
- Ożarów *Urząd Miejski. Kultura i rozrywka*, [https://www.ozarow.pl/strona-139-kultura\\_i\\_rozrywka.html](https://www.ozarow.pl/strona-139-kultura_i_rozrywka.html).
- Ożarów w liczbach (mapy, nieruchomości, GUS, noclegi, szkoły, atrakcje, regon, kody pocztowe, wypadki drogowe, wynagrodzenie), <https://www.polskawliczbach.pl/Ozarow>.
- Pierwszy krok do orientu – spotkanie autorskie z Leszkiem Szczasnym, „Ożarów” 2018, nr 2, s. 28.
- 5 lat Dyskusyjnego Klubu Książki w Ożarowie, „Ożarów” 2022, nr 4, s. 45.
- 5 lat minęło... Jubileusz Dyskusyjnego Klubu Książki w Lasocinie, „Ożarów” 2018, nr 2, s. 29.
- Podróże po Afryce z Michałem Szulimem, „Ożarów” 2020, nr 1, s. 24.
- Poznaj Stowarzyszenie „Larix”. O nas, <http://stowarzyszenielarix.pl/o-nas/>.
- Program dotacyjny dla DKK, <https://instytutksiazki.pl/kluby-ksiazki,6,program-dotacyjny-dla-bibliotek-wojewodzkich,11.html>.
- Rozstrzygnięcie konkursu „Czy znasz życie i mowę swych przodków?”, „Ożarów” 2022, nr 4, s. 47.
- Ruszyły Dyskusyjne Kluby Książki, <https://instytutksiazki.pl/pl/aktualnosci,2,ruszyly-dyskusyjne-kluby-ksiazki,3269.html>.
- 75 lat biblioteki, „Ożarów” 2022, nr 4, s. 21-22.
- 75 lat minęło, <https://biblioteka.ozarow.pl/a,645,75-lat-minelo>.
- Śalapa Barbara, *Działalność Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Ożarów na przykładzie Filii w Jakubowicach (1999-2009)*, Kielce 2010 [mps pracy licencjackiej napisanej pod kier. dr Izabeli Krasieńskiej].
- Spotkanie autorskie z Andrzejem Nowakiem-Arczewskim, „Ożarów” 2022, nr 2, s. 34.
- Spotkanie autorskie z pplk Danutą Augustyniak w Filii bibliotecznej w Lasocinie, „Ożarów” 2021, nr 4, s. 55.
- Spotkanie autorskie z Sabiną Jakubowską, „Ożarów” 2023, nr 4, s. 45-46.
- Spotkanie DKK i Światowy Dzień Poezji, „Ożarów” 2022, nr 1, s. 22.
- Spotkanie w bibliotece w Kielcach, „Ożarów” 2021, nr 4, s. 57.
- Spotkanie z aktorką Emilią Krakowską, „Gazeta Ostrowiecka” 2023, nr 50, s. 16.
- Spotkanie z Marcinem Kydryńskim w Ożarowie, „Ożarów” 2024, nr 2, s. 51.
- Sprawozdanie DKK za rok 2024, <https://instytutksiazki.bip.gov.pl/dyskusyjne-kluby-ksiazki/sprawozdanie-dkk-za-rok-2024.html>.

- Sprawozdanie z działalności Instytutu Książki za rok 2023*, [Kraków 2023], <http://bip.instytutksiazki.pl/wp-content/uploads/2024/05/Sprawozdanie-z-dzia%C5%82alnos%C5%81ci-IK-za-2023.pdf>.
- Stawisko integruje DKK-owiczów*, „Ożarów” 2021, nr 4, s. 55.
- Tadeusz Chudecki w Ożarowie*, „Ożarów” 2014, nr 2, s. 27.
- Tokarczuk Olga, *Księgi Jakubowe*, Kraków 2014.
- Uroczne spotkanie z Emilią Krakowską*, „Ożarów” 2023, nr 4, s. 46.
- Wąsik Marianna, *Rola biblioteki publicznej w środowisku wiejskim na przykładzie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy w Ożarowie – Filia w Glinianach w latach 1997-2009*, Kielce 2010 [mps pracy licencjackiej napisanej pod kier. dr Izabeli Krasińskiej].
- Witamy w British Council*, <https://www.britishcouncil.pl/o-nas/historia.html>.
- Wyróżnienie miesiąca za recenzję książki*, „Ożarów” 2021, nr 1, s. 34-35.
- Zakochani w Świecie. Indie*, „Ożarów” 2022, nr 2, s. 34.
- Zyskowska Katarzyna, *Nocami krzyczą sarny*, Kraków 2023.

**Paulina Gierczak, Łukasz Romaniuk**

### **Działalność Dyskusyjnego Klubu Książki w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy im. Witolda Gombrowicza w Ożarowie w latach 2017-2024**

W artykule omówiono interesujący projekt zainicjowany przez Instytut Książki w Krakowie, dotyczący Dyskusyjnych Klubów Książki w Polsce. Szczegółowo omówiono działalność Dyskusyjnego Klubu Książki przy Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy im. Witolda Gombrowicza w Ożarowie (województwo świętokrzyskie) w latach 2017-2024. Zaprezentowano wszystkie ważniejsze inicjatywy i wydarzenia, w których brali udział członkowie tego Klubu.

**Słowa kluczowe:** Dyskusyjny Klub Książki, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Witolda Gombrowicza w Ożarowie, Ożarów (województwo świętokrzyskie), Instytut Książki w Krakowie

### **Activities of the Book Discussion Club at the Public Library of the City and Commune of Witold Gombrowicz in Ożarów in 2017-2024**

The article discusses an interesting project initiated by the Book Institute in Krakow regarding Book Discussion Clubs in Poland. The activities of the Book Discussion Club at the Public Library of the City and Commune were discussed in detail. Witold Gombrowicz in Ożarów (Świętokrzyskie Voivodeship) in 2017-2024. All major initiatives and events in which members of this Club participated were presented.

**Key words:** Book Discussion Club, Public Library of the City and Commune of Witold Gombrowicz in Ożarów, Ożarów (Świętokrzyskie Voivodeship), Book Institute in Krakow

Data zgłoszenia tekstu: 13.03.2025

Data akceptacji tekstu: 03.04.2025